Инв. №
Гос. публичная библ. УзССР
26 АПР 1983

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СССР

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 96 (18.573). ● Чоршанба, 1983 йил 27 апрель ● Баҳоси 3 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! 1983 ЙИЛГИ ПЛАННИ, XI БЕШ ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚЛАРИНИ БАРЧА КЎРСАТКИЧЛАР ЮЗАСИДАН ТЎЛА ВА ОШИРИБ БАЖАРИШ УЧУН СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА БАЙРОҒИНИ БАЛАНД КЎТАРИНГИЗ!

КЎП МИЛЛАТЛИ УЛУҒ ВАТАНИМИЗ ЯНА ҲАМ КУЧЛИ, БОЙ ВА КЎРКАМ БЎЛАВЕРСИН!

(КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил 1 Май Чақириқларидан).

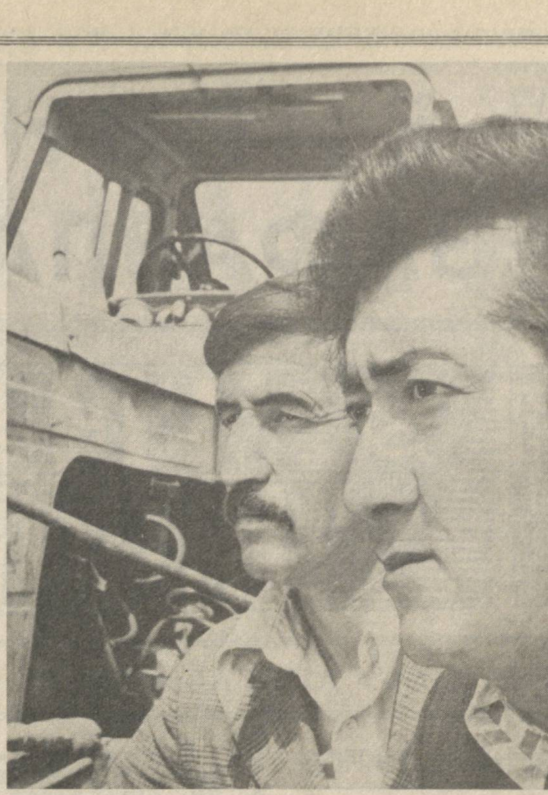

Арнасой районидаги Юлиус Фучик номли совхоз заршуносларн барча майдонларга чигитни қисқа муддатларда экиб, уни бир текис ундириб олишга эришдилар. Айни кунларда хўжаликда ниҳолларга комплекс ишлов бериш уюшқоқлик билан олиб борияпти. Бу ишда Э. Бўлтаев раҳбарлик қилаётган 5-бўлим пахтакорлари намуна бўлишмоқда. Суратда: илғор бригада бошлиғи Р. Қаюмов ва бўлим бошлиғи Э. Бўлтаевлар.

А. Тўраев фотоси.

ҚИШЛОҚ ВРАЧИ

Коммунистик партия ва Совет давлати социал вазифалар орасида совет кишиларининг сиҳат-саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик қилишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқлигини доимо уқтириб келмоқда. Аслида ҳам шундай. Чунки бизда эл соғлиғига — юрт бойлиги деб қаралади. Жамиятимизда инсон саломатлиги бебаҳо капитал ҳисобланади, бу эса совет турмуш тарзи яна бир афзаллигининг ёрқин далилидир.

Аёзда, қирчиллама чиллада, қиш-қировли кунларда, ёзнинг жазирама саратонида, баҳорнинг «илик узилди»сида, кузнинг изғиринли кунларида пахтакору чорвадор, соҳибкору шоликор, сабзавоткору ғаллакор меҳнатининг унумдорлиги унинг сиҳат-саломатлигига, кўрсатилаётган маданий-маиший, энг аввало, медицина хизмати қандай йўлга қўйилганлигига ҳам боғлиқ. Чунки, коммунистик мўл-кўлчилик бунёдкорларининг меҳнати мазмуни тобора бойиб бориши билан уларнинг зиммаларидаги масъулият ҳам ортиб бормоқда. Маълумки, республика аҳолисининг ярмидан кўпроғи қишлоқларда истиқомат қилади. Шунинг учун ҳам қишлоқларда ҳар йили кўплаб замонавий саломатлик масканлари бунёд этилмоқда, кўп тармоқли шифохоналар қурилишига эътибор кучайтирилмоқда.

Саломатлик масканларини вақтида ва сифатли қилиб қуришда Фарғона, Тошкент, Наманган областлари, Қорақалпоғистон АССР партия, совет, соғлиқни сақлаш органлари ибратли ишлар қилмоқдалар. Мамлакатимизда биринчилар қаторида республикамизда она ва боланинг бир вақтда бир жойда даволаниши йўлга қўйилганлиги билан ҳақли равишда фахрланамиз. Шуни таъкидлаш керакки, республикадаги 1190 та шифохонанинг 600 дан зиёди қишлоқ аҳолисига малакали медицина хизмати кўрсатмоқда. Ҳар беш врачдан бири қишлоқ меҳнаткашларининг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишдек масъулиятли ишда камарбаста.

Қишлоқларимиз қиёфаси кўз ўнгимизда ўзгариб, йилдан-йилга ободонлашиб бормоқда. Ильич нуридан баҳраманд бўлмаган қишлоқ қолмади. Ҳозирги совхоз ишчиси, колхозчи уйлари устида телевидение антенналари маржони кўзга ташланади, радио мунтазам ишлаб турибди.

Хуторлар системаси изчил тугатилаётганлиги туфайли шаҳарча типидаги янги ва обод посёлкалар тобора кўпаймоқда. Замонавий қишлоқ уй-жой фондини сақлашга, янги посёлкаларни ҳар жиҳатдан ободонлаштиришга ва уларда шаҳар қулайликларининг тўла комплексини вужудга келтиришга, коммунал ва маданий-маиший хизматни изчиллик билан ривожлантиришга йил сайин ғоят зўр диққат-эътибор берилмоқда.

Фаровон турмуш, яхши кайфият меҳнатда катта муваффақият ва қувончли натижаларнинг гаровидир. Бу борада аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгаши фаолияти ҳар жиҳатдан таҳсинга сазовор.

Партия XXVI съездининг совет кишилари фаровонлигини муттасил юксалтиришдан иборат йўлини, партия Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андроповнинг нутқларида ўртага қўйилган вазифаларни собитқадамлик билан амалга ошириш борасида республикамизда катта ишлар қилинмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида бутун мамлакатимизда бўлгани каби республикамизда ҳам рўй берган чуқур социал-иқтисодий ўзгаришлар натижасида халқ сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш соҳасида катта ютуқларга эришилди. Советлар диёрининг ҳар бир аъзоси бепул малакали медицина ёрдами олиши учун зарур бўлган шарт-шароит вужудга келтирилди. Яратувчи, ижодкор ва бунёдкор халқ сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш ҳуқуқи СССР Конституцияси (Асосий Қонуни) билан мустаҳкамлаб берилдики, бу ҳуқуқ соғлиқни сақлаш давлат системаси, билан, касалликларнинг олдини олишга, совет кишиларининг актив ҳаётини узайтиришга қаратилган тадбирларни амалга ошириш билан таъминланади.

Сиз суратда кўриб турган «Ҳурмат Белгиси» орденли биринчи категорияли врач Оққўрғон районидаги марказий касалхона ва поликлиниканинг терапевт врачи Азиза Пўлатхўжаевадир. У ўз касбига садоқати, ҳалол меҳнати, камтарлиги, оддий ва одамийлиги билан эл назарига тушган қишлоқ врачларидан. У ўз зиммасидаги юксак масъулиятни доимо юракдан ҳис қилади. Бу қўли енгил, қалби беғубор саломатлик посбонининг қабулида бўлган ёки уйига чақиртирган бемор у билан илк бор суҳбатданоқ ўзини енгил ҳис қилади. Чунки у беморга аниқ диагноз қўяди, тегишли дори-дармон тавсия этади. Шароитга қараб бир кунда хаста ҳузурига бир неча бор бориб муолажа кўрсатишдан эринмайди.

Ҳамма вақт врачлик қасамёдига содиқ бўлган бу ажойиб шифокор ўз касби этикасига ҳар қандай шароитда ҳам оғишмай амал қилади. Мана, салкам чорак асрдирки, у шифокорлик касбини улуғлаб келмоқда. Худди ана шу юксак фазилатлари туфайли у аҳолининг таҳсин ва ташаккурига сазовор бўлмоқда. Бу эса ўз навбатида уни янада руҳлантирмоқда. Тиниб-тинчимас шифокор доимо одамлар орасида. Унинг учун иш вақти қачон бошланиб, қачон тугайди, деган саволнинг ўзи йўқ. Шифокорнинг ёрдами керак экан, Азиза Пўлатхўжаева сумкасини қўлга олади-да, бемор ҳузурига жўнайди. Аҳоли ўртасида касалликларнинг олдини олиш, санитария ва гигиенага доир суҳбатлари ҳамма вақт қизиқарли ўтишининг асосий сабаби эса унинг ўз касбини пухта билишлигидан. Изланувчан врач институтда олган билимлари билан кифояланиб қолмай, ҳозирги замон фани ва техникаси, хусусан, медицина фани ютуқларидан доимо хабардор бўлиб боришга интилади.

Шифокорлик ўта масъулиятли ва шарафли касблардан бири. Бизда фақат икки соҳа кишилари ўз меҳнат фаолиятларини қасамёд қабул қилишдан бошлайди. Буларнинг бири ҳарбийлар бўлиб, улар зиммасига она-Ватанимизнинг дахлсизлигини таъминлаш юклатилган. Шифокорларга эса халқимизнинг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш ва муҳофаза қилишдек муқаддас вазифа топширилган. Қишлоқ врачи бўлиш ҳамманинг ҳам қўлидан келмаслигини турмуш аллақачон исботлаган. Қишлоқ шифокори учун фақат ўз соҳасини билишликгина кифоя қилмайди. Ундан медицина соҳасида универсал шахс бўлишлик талаб этилади. Нега деганда, қишлоқдаги терапевт-врач шароитдан келиб чиқиб, баъзи ҳолларда окулист, офтальмолог, педиатр, баъзан стоматолог, уролог, дерматолог, психиатр ва невропатолог вазифасини ҳам бажариши лозим бўлиб қолади. Бунга эса осонликча эришиб бўлмайди. Чунки, ҳозирги замон медицина илмида 172 та ихтисослик мавжуд бўлиб, бўлажак шифокорлар олий ўқув юртларида фақат ундан элликдан ортиқрофини ўқиб, ўрганади, холос. Бу ҳол беморга малакали муолажа кўрсатиши учун ҳар бир врачнинг доимо ўқиб-ўрганишини тақозо этади.

Шуни фахр билан таъкидлаш керакки, кундалик вазифасига юксак бурч деб қаровчи шифокорларимиз сони йил сайин ортиб бормоқда. Эл-юртига ҳалол меҳнат қилган инсонни халқ ҳамма вақт ҳурмат қилиб, унинг номини ва касбини улуғлаб гапиради. Наманган областининг Уйчи райони шифохонасининг офтальмологи Назира Жуманова узоқ йил ҳалол ва самарали ишлаганлиги учун республикамиз шифокорлари орасида биринчилардан бўлиб «СССР халқ врачи» деган фахрий унвонга сазовор бўлди. Коммунист врач Робия Шукуровна Миновварова ишчилар шаҳри Ангренда участка терапевти сифатида аҳолига малакали медицина хизмати кўрсатиб катта обрў қозонмоқда. Янгийўл районидаги қишлоқ касалхонасининг участка терапевти Лидия Саидқуловна Дадабоеванинг номини ҳамқишлоқлари ҳурмат билан тилга олади. Орджоникидзе районидаги Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти амбулаториясида садоқат билан ишлаётган коммунист шифокор Саодат Раҳимовна Мирзаева ҳам ўз касбини шарафлаётганлардан.

Аммо, саломатлик посбонлари номига доғ тушираётган, врач қасамёдини бузаётган, беморларга эътиборсиз қараётган, хизмат мавқеини суиистеъмол қилаётган қасамхўр шифокор ҳам учраб туради. Афсуски, оқ халатли, мўътабар касб эгаси бўлган саломатлик посбонлари сафига тасодифан кириб қолган, беморнинг дардига эмас, қўлига боқувчи терапевт, «хизмат ҳақи» деб беморлардан пора олувчи стоматолог ва гинеколог, операциядан олдин воситачи ёлловчи жарроҳ ҳам аҳён-аҳёнда бўлса-да, учраб қолади. Бундан энг аввало, холис ният, яхши умид билан врачлик касбини танлаб, эгнига оқ халат кийиб, кишиларга қувонч улашаётган саломатлик посбонлари изтироб чекмоқда. Ўз касбига доғ тушираётган бундай шифокорлар эса эл-юрт назаридан қолмоқда.

Вазифа шундан иборатки, партия, совет ташкилотлари ва соғлиқни сақлаш органлари қишлоқлардаги саломатлик муассасалари раҳбарларининг аҳоли ҳузурида мунтазам ҳисоб бериб туришларини йўлга қўйиб, тиббий хизмат ишларини вақти-вақти билан муҳокама қилиб туришлари лозим. Айниқса қишлоқ шифохоналари, амбулатория ва дорихоналарини малакали кадрлар, замонавий медицина асбоб-ускуналари, тегишли дори-дармонлар билан таъминлаш масаласига Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва областлардаги соғлиқни сақлаш бўлимлари алоҳида эътибор беришлари талаб этилади. Қишлоқлардаги соғлиқни сақлаш муассасаларида ишловчи врачларга, ўрта малакали медицина ходимларига, фармацевт ва провизорларга дуруст меҳнат ва турмуш шароитлари яратиб бериш масаласи ҳам назардан четда қолмаслиги керак.

КПСС XXVI съездида алоҳида таъкидланганидек, бу муҳим соҳада «ШУНДАЙ ҚИЛИШ КЕРАККИ, ТОКИ СОВЕТ КИШИСИ ҲАМИША ВА ҲАММА ЖОЙДА ЎЗ ВАҚТИДА, МАЛАКАЛИ ВА ҒАМХЎРОНА МЕДИЦИНА ЁРДАМИНИ ОЛАДИГАН БЎЛСИН».

СУВНИ ТЕЖАБ САРФЛАЙЛИК

ҲАР ҚАТРАСИ ҲИСОБДА

Бир группа қишлоқ хўжалиги илғорлари ва мутахассисларининг республикамиз қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ходимларига, барча сувчиларига Очиқ хатини колхозимиз пахтакорлари зўр эътибор билан ўқиб чиқдилар. Унда баён этилган фикрларни ўзларининг амалий ишларида кенг равишда қўлламоқдалар. Колхозимиз меҳнат аҳлининг мақсади битта — бу йил ҳар қандай шароитда ҳам гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш ва давлатга 6550 тонна пахта сотишдир.

Очиқ хатда таъкидланганидек, бу мақсадга осонлик билан эришиб бўлмайди. Сабаби, бу йил ғўзанинг қони ҳисобланган сув ҳар йилдагидан камроқ бўладиганга ўхшайди. Бунинг устига ҳарорат тез кўтариляпти. Пахтакорларимиз, қолаверса, барча меҳнаткашларимиз олдида битта муҳим вазифа турибди. У ҳам бўлса, сув камоблигини бартараф этиш учун сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш, ҳар литр сувни зарга тенг билиш, бир литр сувдан икки-уч литр сувнинг нафини кўришдир. Шуни айтиш керакки, оқар сув бу йилгидан ҳам кам бўлган йилларни кўп кўрганмиз. Тадбиркорлик билан сув танқислигини енгиб, пахтадан юқори ҳосил етиштирганмиз. Планлар ва социалистик мажбуриятларимизни шараф билан бажарганмиз. Ўн биринчи беш йилликнинг ўзаги ҳисобланган 1983 йилда ҳам айнан шундай қиламиз.

Шу куннинг долзарб вазифалари нималардан иборат? Биз асосий эътиборни нималарга қаратмоқдамиз? Чигитни тез ва соз экдик. Гектарларнинг тўла бўлишини таъминладик. Биринчи комплекс ишловни қизғин давом эттирмоқдамиз. Лекин ҳамма майдонларда ҳам ниҳоллар текис униб чиқди ва барқ уриб ўсмоқда, деб бўлмайди. Чигит суви берилмаганлиги туфайли айрим карталарда ниҳоллар ҳали бир текисда кўкарганича йўқ. Бунинг устига ниҳолларнинг бир қисми нимжонлигича қоляпти.

Ана шу аҳволни тузатишга қаратилган оператив чоралар кўрмоқдамиз. Измимиздаги барча ишчи кучлари, техника воситалари, ички резервларни тўла равишда дала ишларига сафарбар этдик. Ҳар бир карта, ҳар бир қатор ва уя синчиклаб кўздан кечириб чиқиляпти. Кетмон чопиғи ҳам, культивация ҳам соат сайин кучайтирилаётир. Ҳамма жойда шундай қилиш керак. Сабаби, тупроқнинг устки қатлами нечоғли юмшоқ бўлса, унга ҳаво, қуёш нури, ёруғлиқ шунча тез ва кўп сингади. Демак, ҳали чиқмаган ниҳоллар тезда барқ уриб чиқади, чиққанлари эса дуркун ва соғлом ўса бошлайди. Хўжалигимизда ер шароитини ҳисобга олиб, гектар ҳисобига ўртача 125—130 минг туп ниҳол бўлишини таъминлаш чораларини кўрмоқдамиз. Бунёдкорлик меҳнати билан бунга, албатта, эришамиз.

Ниҳолларнинг ўсиши, ривожланиши кечикмоқда. Бунинг учун айбни об-ҳавога тўнкамасдан комплекс ғўза парваришини кучайтирмоғимиз, бу йилги вазиятни ҳисобга олиб, конкрет иш тутмоғимиз лозим. Биз йил бошида ҳар гектар ер ҳисобига камида 25—30 тонна органик ўғитлар соламиз, деганмиз. Ана шу ўғитлар жамғарилди, майдаланиб қоришмалар ҳосил қилинди. Эндиги вазифа уни зудлик билан қатор ораларига солишдан иборатдир. Шундай қилинганда ёш ниҳоллар ундан яхши баҳраманд бўлади, тез амал олади, тез ўсиб, ривожланади. Демоқчимизки, механизаторларимиз культивацияни сифатли ўтказиш билан бир вақтда қатор ораларига белгиланган нормада ўғитлар қоришмаси солишга ҳам эътиборни қаратмоқлари керак.

Шу ўринда бир мисол келтирамиз. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамро Ҳидиров бригадаси хўжаликда биринчи бўлиб чигит экишни тугаллади. Ниҳоллар текис униб чиқди. Лекин ҳа деганда авж олавермади. Тадбиркор бригадирнинг кўп йиллик бой тажрибаси қўл келди. Механизаторлар билан бамаслаҳат ҳар гектар ер ҳисобига 15 тоннадан чиритилган органик ўғитларни биринчи культивация чоғида ниҳолларнинг илдизларига яқинлаштириб солинди. Кетидан чопиқ ўтказилди. Ёш ниҳоллар бўғзига қадар юмшатилди. Орадан уч-тўрт кун ўтгач, ҳар гектар майдонда белгиланганидан кўпроқ кўчат сонига эга бўлинди, ниҳоллар бақувват бўлиб ўсяпти. Бригада аъзолари 55 центнерлик «оқ олтин» хирмонига дастлабки заминни мустаҳкам яратмоқдалар.

Бошқа бир мисолни олайлик. Чори Қодиров, Ҳайдар Рўзиев, Қўйли Каримовлар бошлиқ бригадалар ҳам 50-55 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилганлар. Бу бригадалар ниҳолларни ўғитлар қоришмаси билан озиқлантиришни бултургидан роса 15 кун олдин бошлаб юбордилар. Яқин кунларда иккинчи озиқлантиришга киришилади. Гап шундаки, бу йилги шароитда ниҳоллар қанча эрта озиқлантирилса, комплекс парвариш муддати тезлатилса, сифатга алоҳида эътибор берилса, шунча яхши. Ўсимлик соғлом ва бақувват ўсади, тезроқ ҳосилга киради. Бироқ, ҳар қандай шароитда ҳам ҳар гектар майдонга қанча минерал ўғит сарфланишини мутахассислар аниқ белгилаб беришлари, ижро устидан мунтазам назорат олиб боришлари шарт.

Бегона ўтлар ғўзанинг ҳам, ҳосилнинг ҳам душмани. Буни кўп йиллик деҳқончилик тажрибасида кўриб, тўла ишонч ҳосил қилганмиз. Афсуски, бу йил ҳам бегона ўтлар кўпаймоқда. Шуни айтиш керакки, бегона ўтлар тезкорлик билан йўқотилмаса, қайта ўсиб чиқишига қарши таъсирчан чоралар кўрилмаса, қатор ораларига солинган ўғитлар, оқизилган сувнинг эллик фоизидан кўпроғи беҳудага кетади, қолган қисми ҳам кутилганча наф келтирмайди. Бундан чиқадиган хулоса шуки, культивация билан бир қаторда кетмон чопиғи ўтказиб, бегона ўтларни илдизи билан тўла тугатмоғимиз керак. Акс ҳолда кейинчалик ўзимизга қўшимча меҳнат орттирган бўламиз. Бунга асло йўл қўймаймиз. Механизаторлар ҳам, чопиқчилар ҳам кунлик графикларни ҳам миқдор, ҳам сифат кўрсаткичлари бўйича ошириши учун бутун имкониятларини ишга солмоқдалар.

Баҳриддин Расулев, Боли Сувонов, Элмон Суюнов, Тўхта Норқобуловлар бошлиқ бригадаларнинг пахта майдонлари бегона ўтлардан тўла тозаланиб бўлинди. Айни кезда культивация ва чопиқ авж олдириляпти. Бу бригадаларда кунлик дала ишлари бир ярим-икки баравар қилиб сифатли адо этилмоқда. Дала меҳнатчилари орасида меҳнат интизоми намунали йўлга қўйилди.

Ғўзаларни энг яхши агротехника муддатларида қондириб суғориш, бу муҳим тадбирни группа усулида ўтказишга алоҳида эътибор беряпмиз. Шуни ҳисобга олиб, ҳар бир бригаданинг энг миришкор, ернинг тилини биладиган, кўп йиллик тажрибага эга бўлган деҳқонларини сувчиликка ажратдик. Улар билан семинар ўтказдик, бу йилги вазиятни тушунтирдик. Ниҳоят, суғоришни кеча-кундуз бир маромда ўтказиш, оз сув билан катта майдонларнинг ғўзаларини қондириб суғориш, исрофгарчиликка мутлақо йўл қўймаслик, сувчилар орасида, айниқса, мусобақани кучайтириш йўллари ҳақида батафсил келишиб олдик. Кун тартибига ҳар бир сувчи бир кеча-кундузда бир-бир ярим гектар ердаги ўсимликни аъло даражада қондириб суғоради деган муҳим вазифани қўйдик. Ер етилиши билан комплекс парвариш ўтказиб намни узоқ вақт сақлаб қолишга эришамиз.

Халқимизда сув зар, сувчи заргар деган нақл бор. Шундай экан, сувчилар ҳақида жиддий ғамхўрлик қилиш билан бирга, уларга нисбатан талабчанликни оширмоғимиз керак. Сувдан фойдаланиш коэффициентини яхшилаш, исрофгарчиликка қарши курашни ҳар қачонгидан ҳам кучайтириш билан, ҳамма майдонларда юксак мажбуриятимизни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштирамиз.

С. РАСУЛОВ,
Навоий область Хатирчи районидаги «Ўзбекистон» колхозининг раиси.
Т. ШОДИЕВ,
бош агроном.

КОБУЛДАГИ ТАНТАНАЛАРГА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси Апрель революциясининг беш йиллигини байрам қилишда иштирок этиш учун АХДП Марказий Комитети ва АДР ҳукуматининг таклифига биноан 26 апрель куни Афғонистон Демократик Республикасига жўнаб кетди. Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Е. Ф. Карпова, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг АДРдаги элчиси Ф. А. Табеев, Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг ўринбосари И. А. Кулев бор.

* * *

Совет делегацияси шу кунисқ Кобулга етиб келди. Кобул халқаро аэропортида делегацияни АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Нур Аҳмад Нур, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Махмуд Барялай кутиб олдилар.

* * *

АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион кенгашининг Раиси Б. Кармал бугун Совет делегациясини қабул қилди.

Самимий, қардошлик вазиятида ўтган учрашув чоғида иккала мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш масалалари юзасидан, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи баъзи бир халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Б. Кармал янги жамият барпо этишда, империализм ва реакция фитналарига қарши курашда революцион Афғонистонга мадад ва ёрдам берганлиги учун Совет Иттифоқига миннатдорчилик изҳор этди. Афғонистон раҳбари КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг яқинда «Шпигель» журналига жавобларида Совет Иттифоқининг АДРга нисбатан тутган принципиал позициясига юксак баҳо берди.

Ш. Р. Рашидов Ю. В. Андроповнинг АХДПга, бутун афғон халқига билдирган шахсий қутловлари ва яхши истакларини Б. Кармалга топширди. (ТАСС).

Мусобақа кундалиги

ИККИ НОРМАДАН

Бухородаги «Промэнергомонтаж» бошқармасининг Шоим Ражабов бошлиқ бригадаси майолди социалистик мусобақасида катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Коллектив муҳим халқ хўжалик объекти бўлган Свердлов машина канали қурилишида ишлаб, ҳар куни икки смена топшириғини бажармоқда. Монтажчи слесарь А. Муҳаммедзянов, электр пайвандчилардан З. Ғуломов, М. Ҳайдаров, кран машинисти В. Зазулин ҳамда бригаданинг бошқа аъзолари бу йил бир ярим йиллик планни бажаришга қарор қилишган. Ҳозир улар ишлаб чиқариш графигидан бир квартал ўзиб кетдилар. Коллективдаги уюшқоқлик, илғор иш усулларини кенг жорий этиш, кичик механизация воситаларидан самарали фойдаланиш уларга вақтдан ўзиб ишлашлари учун қўл келяпти. Бу ерда технологик асбоб-ускуналар, насослар ва трубопроводлар аъло даражада монтаж қилинди.

●

ТАШАББУСКОР РАПОРТИ

Наманган шойи газламалар комбинатининг машҳур ипак йигирувчиси, СССР Олий Советининг депутати Мелихон Абдуллаева байрамолди меҳнат вахтасида катта ютуқни қўлга киритди. У республиканинг 15 илғор ишчиси қаторида «Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажарамиз», деган ташаббус билан чиққан эди. Шу кунларда Мелихон Абдуллаева беш йиллик топшириғини бажарганлиги тўғрисида рапорт берди.

Комбинатда илғор ишчининг ташаббуси кенг қўллаб-қувватланмоқда. Тикувчилардан Р. Баранова ва Р. Шарафутдиновалар ҳозирнинг ўзидаёқ тўрт йиллик топшириқни адо этди. Ишчилардан 100 дан ортиқ хотин-қиз келгуси йил ҳисобига ишлаяпти. Мингга яқин ишчи графикдан 3—5 ой ўзиб ишламоқда. Ишлаб чиқариш илғорларининг зарбдор меҳнати комбинатнинг барча коллективига шу йилнинг тўрт ойи топшириғини муддатидан илгари бажариш ва қўшимча равишда қарийб ярим миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш имконини берди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1983 йил 25 апрелдаги фармонига биноан Наманган область Чортоқ районига қарашли Чортоқ шаҳри областга бўйсунувчи шаҳарлар категориясига киритилди.

Фармонга мувофиқ Ленин номли қишлоқдаги Булан ва Димитров номли аҳоли пунктлари ҳамда Янгиобод ва Бешкапа маҳаллалари чегараси бўйлаб Ойқирон қишлоғи, Ойқирон аҳоли пунктининг бир қисми Чортоқ шаҳри доирасига киритилди.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси Революцион кенгашининг Раиси Бабрак Кармалга ва Афғонистон Демократик Республикаси Министрлар кенгашининг Раиси Султонали Кештмандга табрик телеграммаси йўллаб, унда миллий байрам — Апрель революциясининг беш йиллиги билан АХДП Марказий Комитетини, АДР Революцион кенгаши, ҳукуматини ва бутун эрксевар афғон халқини самимий муборакбод этди.

АХДП раҳбарлигида амалга оширилган миллий-демократик революция ғалабаси натижасида афғон халқи одам одамни эксплуатация қилишдан холи бўлган, социал тараққиёт ва адолат принципларига асосланган янги жамият барпо этишга киришди. АХДПнинг чуқур социал-иқтисодий ўзгаришлар қилишдан иборат бош йўли ва уни муттасил амалга ошириш мамлакат аҳолиси кенг табақалари томонидан тобора кўпроқ қўллаб-қувватланмоқда. Совет Иттифоқидагилар шуни мамнуният билан қайд этадиларки, афғон халқи қийинчиликларга қарамай, империализм ва реакциянинг агрессив кучларига қарши, Апрель революциясининг олижаноб мақсадлари ҳамда вазифаларини рўёбга чиқариш учун комил ишонч билан адолатли кураш олиб бормоқда. Мана, беш йилдирки, АХДП АДРдаги илғор ва ватанпарвар кучларнинг хоҳиш-иродаси ҳамда орзу-умидларини ифода этиб, Афғонистон меҳнаткашларини афғон жамияти ҳаётини тубдан қайта қуриш, миллий экономикани, бутун халқнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини юксалтириш йўлига собитқадамлик билан йўналтириб турибди, дейилади телеграммада.

Совет Иттифоқи АДРнинг тинч-тотув яшаш, актив ва ижобий қўшилмаслик, бошқа мамлакатлар, айниқса, қўшни мамлакатлар билан дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш принципларини изчиллик билан амалга оширишга қаратилган конструктив ташқи сиёсатига ҳурмат билан муносабатда бўлмоқда. Совет Иттифоқи Афғонистон теварагидаги аҳволни адолатли равишда ҳар жиҳатдан сиёсий бартараф этишга эришиш мақсадида АДР кўрсатаётган ташқи сиёсий ташаббуслар ва куч-ғайратларни тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда.

Анъанавий Совет — Афғонистон дўстлик ва яхши қўшничилик муносабатлари Апрель революцияси ғалабасидан кейин қардошлик, революцион бирдамлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатларига айланди. Совет кишилари қўшни дўст афғон халқининг АДР ички ишларига империалистларнинг аралашуви давом этаётганига қарши олиб бораётган фидокорона курашини батамом қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор этмоқдалар. Афғонистон халқи ва унинг ҳукумати Апрель революцияси ғалабаларини ҳимоя қилиш ишида бундан буён ҳам совет халқининг интернационал ёрдамига умид боғлайверишлари мумкин.

Телеграммада бунёдкорлик меҳнатида, Апрель революцияси мақсадларига эришиш ҳамда унинг вазифаларини амалга ошириш учун тинч шароитларни таъминлаш борасидаги куч-ғайратларда янгидан янги муваффақиятларга эришишни тилаб билдирилган истаклар баён этилган.

(ТАСС).

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

БИРИНЧИ МАЙНИ КАТТА ЗАФАРЛАР БИЛАН НИШОНЛАЙЛИК

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

МУСОБАҚА — МИЛЛИОНЛАР ИЖОДИ

1983 ЙИЛ • АПРЕЛЬ • № 4 (109)

ВАЪДАНГИЗНИ ҚАНДАЙ БАЖАРЯПСИЗ?

САРҲИСОБЛАР ТАЪКИДИ

ПАРТИЯ ҳамиша олға, юксак марраларни эгаллашга даъват қилиб келяпти. Олға томон қўйилган ҳар қадам эса кўзланган маррани тобора яқинлаштиради. Ўзбекистон ишчи коллективлари партия даъватига амалий иш билан жавоб беришга астойдил интилиб, катта меҳнат зафарларини қўлга киритмоқдалар, экономикани юксалтириш, халқ фаровонлигини оширишдан иборат улкан вазифани ҳал этишга тобора баракали ҳисса қўшаётирлар.

КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошириш учун кураш мусобақасида фаол иштирок этаётган республика индустрияси корхоналарининг азаматлари, бунёдкор-бинокорлар, оғиримизни енгил, узоғимизни яқин қилаётган транспортчилар ўн биринчи беш йилликнинг ҳар бир кунини янги меҳнат зафарлари билан нишонлаётирлар. КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқлари меҳнаткашлар коллективларининг ижодий изланишлари ва ташаббускорлигини ҳал қилиниши лозим бўлган энг муҳим масалаларга жалб этди.

Мана, шонли ўн биринчи беш йиллигимизнинг учинчи йили дастлабки квартали ҳам ортда қолди. 1983 йилнинг биринчи квартали мобайнида катта ишлар амалга оширилди. Январь-март ойларида экономиканинг техника тараққиётини белгилаб берувчи тармоқлари айниқса тез ривожланди. Саноат ишлаб чиқариши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6 процент ўсди. Қурувчилар ва монтажчилар коллективлари қатор янги қувватларни ишга туширдилар, шаҳар ва қишлоқларда уй-жой, маданий-маиший бинолар тикладилар. Транспорт тармоқларининг азаматлари халқ хўжалиги юкларини ташишни жадаллаштирмоқдалар. Кўпгина пешқадам транспортчилар тежалган ёнилғи ҳисобига юк ташияптилар. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажми анча кенгайди.

Олмалиқ химия заводида мураккаб минерал ўғитлар — аммосфат ишлаб чиқаришга киришилди. Янги хил минерал ўғит аввалгиларига қараганда ҳосилдорликни оширишга кўпроқ ёрдам беради. Унинг таркибида зарур микроэлементлар кўпроқ. Шуниси диққатга сазоворки, олмалиқликлар юксак самарали минерал ўғит тайёрлаш ускуналарига капитал маблағ сарф этмадилар. Янги технология жараёни Москва ва Олмалиқ химиклари томонидан ишлаб чиқилиб, технология режимига баъзи ўзгартишлар киритилди, холос.

Республика саноатининг биринчи квартал якунларини таҳлил этиш шуни кўрсатдики, ҳали қатор корхоналар бугунги талаблар даражасида ишлаётгани йўқ. Баъзи корхоналар юксак социалистик мажбуриятлар у ёқда турсин, давлат планларини ҳам адо этмадилар. Айрим корхоналарда ишлаб чиқариш интизомига тўла амал қилинмаяпти. Сарҳисоблардан кўриниб турибдики, биринчи квартал мобайнида 24 корхона маҳсулот реализация қилиш планини барбод берди. Оқибатда республика бўйича 13 миллион 319 минг сўмлик кам маҳсулот реализация қилинди. Республика Озиқ-овқат саноати министрлиги бўйича 7 корхона планини бажармай, 4 миллион 387 минг сўмлик кам маҳсулот реализация қилди. Бундай аҳволни Пахта тозалаш саноати министрлигининг баъзи корхоналарида ҳам кўриш мумкин: министрлик бўйича 5 корхона планини адо этмади.

Вазифа — экономикани тежамли юритишдан, ишлаб чиқаришнинг барча тармоқларида самарадорлик ва сифат учун қатъий кураш олиб боришдан, транспортнинг халқ хўжалигига ва аҳолига хизмат кўрсатишини янада яхшилашдан, бинокорлик ишларини жадаллаштиришдан, биринчи кварталда йўл қўйилган камчиликларни тез бартараф қилишдан иборат. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари белгиланган топшириқларнинг муваффақиятли бажарилиши учун курашда хўжалик органларига яқиндан амалий ёрдам кўрсатишлари керак.

Шунга эришиш керакки, апрель ойининг қолган ҳар бир кунида зарбдорларча меҳнат қилиб, 1 Майни катта меҳнат зафарлари билан нишонлайлик! КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларида таъкидланганидек:

— 1983 йилги планни, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини барча кўрсаткичлар юзасидан тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарингиз!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! ҲАР БИР МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИДА ИЖОДКОРЛИК, ЎРТОҚЛАРЧА ЎЗАРО ЁРДАМ, БЕШ ЙИЛЛИКНИ БАЖАРИШ УЧУН ЮКСАК МАСЪУЛИЯТ ВАЗИЯТИНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИНГИЗ!
УЮШҚОҚЛИК ВА ТАРТИБНИ, ОНГЛИ КОММУНИСТИК ИНТИЗОМНИ МУСТАҲКАМЛАНГИЗ!
1 МАЙНИ ЗАФАРЛАР БИЛАН НИШОНЛАЙМИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

НОМЕРГА ТЕЛЕГРАММА

Пудрат қудрати

Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилини катта меҳнат зафарлари билан якунлашга бел боғлаган 13-автокорхона коллективи Майолди социалистик мусобақасини авж олдириб, тўрт ойлик топшириқларни барвақт бажарди. Коллектив бугунгача 340 минг тоннадан зиёд халқ хўжалиги юклари ташиди. Қўлга киритилган зафарда меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашни рағбатлантиришнинг бригада пудрати методи жорий этилганлиги катта роль ўйнади.

Ўзаро меҳнат беллашувида У. Бобоқулов, Э. Аҳмедов, З. Норқувватов ўртоқлар бошлиқ ҳайдовчилар коллективлари пешқадамлик қилишди. Айниқса, коммунист шофер Райимжон Сафаров эришган ютуқ мақтовга молик. Миллионер ҳайдовчи 1984 йил меҳнат календарини очди.

Х. ШОЙМАРДОНОВ,
Сурхондарё область Гагарин райони.

ЖАМОАТЧИ МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

ЮТУҚЛАР МУСТАҲКАМЛАНСИН

Каттақўрғондаги «Хлопкомаш» заводи коллективи ишлаб чиқараётган маҳсулотлар хом ашёни ғарамлаш, юклаш, тушириш ишларида кенг қўлланилади. Улар турли маркадаги транспортёрлар, ҳаракатланувчи нарвонлар ва бошқа машина-механизмлар бўлиб, мамлакатимизнинг пахтакор республикаларига, шунингдек, зиғир пояси етиштириш билан шуғулланувчи Россия Федерацияси, Украина, Латвия, Литва, Белоруссия сингари қардош республикаларга кўплаб етказиб берилади. Бу каттақўрғонлик машинасозлардан катта масъулият, уюшқоқлик, энг муҳими, юксак интизом талаб қилади, албатта.

Коллектив ўтган йили ёмон ишламади. Ишлаб чиқаришнинг деярли барча соҳалари бўйича қувончли ютуқлар қўлга киритилди. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларидан руҳланган машинасозлар айрим ички резерв ва имкониятлардан фойдаланишди: ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғи 261 минг сўм қилиб бажарилди. Айниқса, тежамкорлик соҳасида яхши ютуқларга эришилди. Чунончи, 35 тонна металл прокати, 32 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинди. Ишлаб чиқаришга жорий этилган 12 рационализаторлик таклифларидан 54,8 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилди. Биргина «ТЛХ-9А» лентали транспортёр конструкциясига киритилган тузатиш 31 минг сўм фойда берди.

Бироқ, шуни очиқ айтиш керакки, коллектив ишлаб чиқаришда бундан ҳам юқори меҳнат унумига, самарадорликка эришиши мумкин эди. Афсуски, корхона участкаларидаги айрим тартибсизликлар, ишдаги қунимсизлик, вақтдан самарали фойдаланмаслик, прогулчилик ишлаб чиқаришда бирмунча номувофиқликни вужудга келтирди. Тўғри, прогулчилар, ишёқмаслар, қолоқлар, меҳнат ва вақт қадрига етмайдиган кишиларга нисбатан кураш кучайтирилди. Лекин, кўп ҳолларда ана шу масалалар юзасидан завод партия ва касаба союз комитетлари белгилаган тадбирларнинг аксарияти қоғозда қолиб кетди. Чунончи, ўтган йили прогуллар ҳисобидан 327 киши-куни йўқотилди. Бекор туриб қолиш ва бошқа сабаблар оқибатида ҳам анчагина қимматли вақт бой берилди, меҳнат унумдорлиги пасайди.

Партия ва ҳукуматимиз ишлаб чиқаришнинг ҳамма бўғинларида меҳнат интизомини мустаҳкамлашни, жумладан, технология ва таъминот интизомига алоҳида эътибор беришни кучайтириш зарурлигини талаб қилиб турибди. Шу борада завод коллективи айрим қийинчиликларга дуч келмоқда.

Андижондаги турдош завод 1982 йилда шартномадагидан 500 та электр двигатели кам етказиб берди. Устига-устак корхона бу йил ҳам шартнома шартларини кўнгилдагидек уддаламаяпти. Планга кўра, завод каттақўрғонликларга январь-март ойиларида 400 та электр двигатели юбориши керак бўлгани ҳолда бирорта ҳам двигатель билан таъминламади. Худди шунингдек, каттақўрғонликлар ўтган уч ой давомида Самарқанд область моддий-таъминот бошқармасидан 76 тонна турли миллиметрдаги тунука, 10 тонна электрод ва 60 кубометр ёғоч-тахта маҳсулотлари ололмади.

Шу кунларда завод маъмурияти таъминотдаги узилишлар олдини олиш учун қатъий чоралар кўряпти. Бироқ, айни пайтда корхонага таъминотчилар томонидан зарур ёрдам ҳам керак бўлиб турибди. Ўйлаймизки, бу ҳақда тегишли идоралар ҳам жиддий ўйлаб кўрсалар керак.

И. АБДУРАҲМОНОВ,
Самарқанд область «Ленин йўли» газетаси ходими.

ҚУВОНЧ САТРЛАРИ

* ҚҚАССР. Нукус ип-йигирув комбинатининг Тўрткўлда қурилган тўқувчилик филиали иш бошлади. Корхона йилига ўн бир минг погон метрга яқин хом сурп ишлаб чиқариш қувватига эга.

* СИРДАРЁ. «Янгиервodстрой» трестида хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаётган бригадалар сони 35 тага етди. Бугунгача трест бўйича бажарилаётган умумий ишлар ҳажмининг 77 процентдан ортиқроғи шу коллективлар томонидан амалга оширилянти.

* ТОШКЕНТ. Бекобод металлургия заводининг П. Киндинов бошлиқ бригада металлурглари беш йилликнинг учинчи йили прокат ишлаб чиқариш топшириқларини барвақт бажарди. Бригада шу йил бошидан буён Ўрта Осиё республикалари қурилишларига пландан ташқари 2000 тоннадан зиёд аъло сифатли прокат ва арматура жўнатдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қишлоқ хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун «Узсортсемхлопкопром» республика агросаноат бирлашмасининг раиси ўртоқ Вадим Михайлович **Малининга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада педагогика фанини ривожлантиришдаги, юқори малакали мутахассислар тайёрлашдаги хизматлари учун Нукус давлат университетининг проректори ўртоқ Алғози **Бекбасов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм университетининг директори ўртоқ Лидия Ивановна **Тихонова**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

БУЮК ДЎСТЛИК ТИМСОЛИ

Пештоқларида рамзий белги — уй калити акс этган мана бу осмонўпар биноларни «Мосжилстрой», «Мосмонолитстрой» трестларидан ташриф буюрган москвалик бинокорлар ва улар билан бирга елкама-елка меҳнат қилаётган тошкентлик бинокорлар қуришяпти. «Дўстлик» комплекси деб ном олган мўъжаз шаҳарча байрам арафасида юзлаб тошкентликлар билан тўлиб-тошади.

Бу ерда фақат уй-жойларгина эмас, 320 ўринли болалар боғчаси, 260 машинага мўлжалланган ер ости гаражи ва қатор маиший хизмат шоҳобчалари ҳам мавжуд. Баландлиги 75 метрга қадар чўзилган кўркам иншоотларнинг қад ростлаши учун қурувчиларга бор-йўғи 18 ой керак бўлди, холос. Айни кунларда Тошкентда энг йирик — 4,5 минг квадрат метр майдонни эгаллаган китоб магазини қурилиши ҳам тезкорлик билан олиб бориляпти.

Совет кишиларининг буюк интернационал дўстлиги тимсоли — «Дўстлик» шаҳарчаси қуёшли пойтахтимизнинг 2000 йиллигига муносиб совғадир.

Суратда: «Главташкентстрой»га қарашли «Висотстрой» трестининг 17-қурилиш бошқармаси илғор меҳнат коллективи — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамид Қорабоев (ўртада) бошлиқ комплекс бригада аъзолари.

Р. Шагаев фотоси. (ЎзТАГ).

Ишлаб чиқариш командирлари минбари

ШУҲРАТ ТИКЛАНДИ

Бундан уч-тўрт йил илгари фабрикамиз фақат Наманган шаҳридагина эмас, умуман, областимизда қолоқ корхоналардан саналарди.

Ҳозирги кунда фабрикамиз маркаси қўйилган маҳсулотларга талаб ортиб бормоқда. Республикамиз пойтахти Тошкент, қўшни Фарғона ва Андижон областлари, шунингдек, қатор қардош республикалар савдо тармоқларида ҳам улар ҳақида яхши гаплар айтилмоқда. Аввалгидек пештахталарда чанг босиб ётмайди. Эътирозномалар ва жарима тўловларга чек қўйилди. Агар 1982 йилнинг биринчи ярмида 4 та рекламация олинган бўлса, йилнинг иккинчи ярмидан эътиборан бу кўнгилсизлик тамоман барҳам топди. Шу тариқа кейинги икки йил ичида ишлаб чиқаришни кенгайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича катта силжишга эришилди. Чунончи, фақат ўтган йилнинг ўзида 3 миллион 270 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди — плангина эмас, зиммага олинган социалистик мажбурият ҳам ошириб адо этилди. Меҳнат унумдорлиги олдинги йилга нисбатан 5 процент кўтарилди. Энг қувончлиси, ялпи маҳсулотнинг 20 проценти давлат Сифат белгиси билан тайёрланди.

Ўтган йили янги конвейер ишга туширилди. Яқинда ана шундай типдаги иккинчи конвейер ҳам иш бошлади. Биргина 1982 йилда ишлаб чиқаришни тезлаштириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга оид 11 та технологик тадбир жорий этилди. Уларнинг меҳнат унумдорлиги ўтмишдошларига нисбатан 25—30 процент ортиқдир.

Бундан ташқари, ҳар бир ишловчи меҳнатининг қай даражада самара бераётганлиги қатъий назорат остига олинди. Олдинлари фабрикага янги келган ишчи шогирдлик муддатини ўтаганидан сўнг мустақил ишлайверар, унинг меҳнати касб маҳоратини пухта ўзлаштиргунга қадар бир неча йил кўнгилдагидек самара бермасди. Бугунга келиб, ҳар бир цехда микробригадалар фаолият кўрсатмоқда. Ишни ташкил этишнинг бу усулида юқори малакали бир ишчи атрофига янги келган уч-тўрт ҳунарманд бириккан бўлиб, улар ана шу ишчи бошчилигида меҳнат қилишади. Бу усул, биринчидан, янги ишчининг касб маҳоратини тезроқ эгаллашига имкон берса, иккинчидан, шахсий план-топшириғининг сўзсиз бажарилишига, қолаверса, бутун фабрика миқёсидаги ҳар бир ходим меҳнати унумдорлигини ошириб боришига қулай шароит яратмоқда.

Ихтисослаштириш сифат ва самарадорликка эришишнинг муҳим шартларидан биридир. Бинобарин, кейинги йилларда бу масалада ҳам бир қатор янгиликлар жорий этилди. Болалар пойабзали ишлаб чиқариш фабриканинг Уйчи филиали коллективи зиммасига юклатилдики, бу тадбир ҳам йилига 50 минг жуфт пойабзал тайёрлаш учун қўшимча резерв вужудга келтирди.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари фабрикамиз усталарини янги марралар сари илҳомлантириб юборди. Пленум қарорларини ўз коллективимизда пухта ўрганиб чиқиб, шу асосда ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш ва маҳсулот сифатини бундан ҳам яхшилаш режаларини белгилаб чиқдик. Чунончи, бу йил бўлтургига қараганда 100 минг сўмлик кўп пойабзал тайёрлаймиз, меҳнат унумдорлигининг 8 процент оширилишини таъминлаймиз.

Агар 1981 йилда 13 та моделда маҳсулот тайёрлаган бўлсак, йил бошиданоқ улар сонини 16 тага етказдик. Ҳозир 11 турдаги оёқ кийими давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. Умуман, бу йил 28 процент маҳсулотимиз харидорларга фахрли беш қиррали тамға билан тақдим этилади.

Ана шу шарафли мақсад йўлида социалистик мусобақа кенг қулоч ёзмоқда. Мастерларимиздан Ваҳобжон Орифбоев, Халилбой Маматбоев, Аъзам Алиев, ишчиларимиздан Маҳмуджон Насриддинов, Зулфия Ҳасанова, Мавлуда Абдуллаева, Ҳамид Латифбоев сингари ўнлаб илғорлар белгиланган смена нормаларини 140—150 процент бажариб, ҳамкасблари ўртасида байроқдорлик қилмоқдалар.

Ана шундай жонкуярлар меҳнати билан корхонада биринчи квартал плани барвақт бажарилди, маҳсулот сифати яхшиланди, меҳнат унумдорлиги ошди. Бир сўз билан айтганда, фабрикамиз уч-тўрт йил олдин йўқотган шуҳратини қайта тиклаб олди.

Жўрахон ВОХИДОВ,
Наманган пойабзал фабрикасининг директори.

СОВЕТ — ВЕНЕСУЭЛА МУЗОКАРАЛАРИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Венесуэла Республикасининг Совет Иттифоқига расмий визит билан келган ташқи ишлар министри Х. Самбрано билан 25 апрелда Кремлда музокаралар олиб борди.

Дўстона ва амалий вазиятда ўтган музокаралар вақтида бир қанча муҳим халқаро проблемалар ва икки томонлама муносабатларга доир масалалар муҳокама қилинди. Совет Иттифоқи билан Венесуэла тинчликни таъминлашга ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга оид асосий масалалар юзасидан бир-бирига яқин ёки мос позицияларда турганликлари қайд этилди.

Томонлар жаҳонда вазиятнинг ҳамон мураккаблашаётганлиги муносабати билан ғоят ташвишланаётганликларини билдирдилар ва ядро урушининг олдини олиш, ялпи тинчликни мустаҳкамлаш, қуролланиш пойгасини жиловлаш мақсадида барча давлатларнинг куч-ғайратларини активлаштириш зарурлигини таъкидладилар. А. А. Громико КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг маълум нутқларида қурол-яроғларни, аввало ядро қуролини чеклаш ва қисқартиришга доир масалалар кенг комплекси юзасидан илгари сурган совет ташқи сиёсат соҳасидаги ташаббусларнинг моҳияти тўғрисида, халқаро кескинлик ўчоқларини тугатиш юзасидан СССРнинг таклифлари тўғрисида батафсил ахборот берди. Совет томони Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Прага Декларациясида баён қилинган таклифларнинг амалга оширилиши муҳим эканлигини ҳам таъкидлади.

Музокаралар давомида жаҳоннинг турли районларида, шу жумладан Марказий Америкада ва Кариб хавзасида шу райондаги халқларнинг эркин ва мустақил ривожланиш ҳуқуқларини таъминлаш асосида мавжуд кескинлик ўчоқларини тугатиш масаласига катта эътибор берилди.

Томонлар Совет Иттифоқи билан Венесуэла ўртасидаги муносабатларнинг барқарор эканлигидан мамнуният билдирдилар ва шу муносабатларни турли соҳаларда янада ривожлантириш керак, деб айтдилар.

* * *

А. А. Громико Х. Самбрано шарафига нонушта зиёфат берди. Зиёфат вақтида нутқлар сўзланди.

* * *

Тушдан кейин Совет — Венесуэла музокаралари ниҳоясига етди. (ТАСС).

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

ЖИЗЗАХ, 26 апрель. (ЎзТАГ). Бугун бўлиб ўтган партия активи йиғилишида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, район ва область партия комитетлари биринчи секретарлари кенгашида сўзлаган нутқидаги йўл-йўриқларини бажариш, шунингдек, Жиззах областининг ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантириш соҳасида область партия ташкилоти олдида турган вазифалар муҳокама қилинди. Йиғилиш аҳли область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. А. Шоғазатовнинг докладини тинглади.

Йиғилишда Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тинмай қилаётган ғамхўрлиги туфайли областда саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми қисқа муддат ичида анчагина кўпайганлиги уқтириб ўтилди. Бир қанча катта объектлар ва корхоналар ишга туширилди. Бу эса кўп тармоқли территориал ишлаб чиқариш комплексини барпо этишга кўмаклашади.

Аммо областда экономикани ривожлантириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун мавжуд имкониятлардан ҳали тўла фойдаланилаётгани йўқ. Айрим корхоналар ва хўжаликлар планларни уддалай олмаяптилар. Меҳнат унумдорлиги ҳали ҳам паст.

Йиғилиш иштирокчилари мавжуд камчиликларни тугатиш, область халқ хўжалигининг барча тармоқларини янада ривожлантириш тадбирларини белгиладилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

АФҒОН ХАЛҚИ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Тошкент жамоатчилиги вакилларининг Афғонистон миллий демократик революциясининг беш йиллигига бағишланиб 26 апрелда ўтказилган тантанали йиғилиши қатнашчилари афғон халқи билан бирдам эканликларини изҳор қилдилар.

Йиғилишда Афғонистон Демократик Республикасининг Тошкентдаги Бош консули Муҳаммад Насим Жўя сўзга чиқди.

Йиғилишда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри Б. А. Абдураззоқов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОНГА АҚЛ-ИДРОК ҲУКМРОН БЎЛИШИ КЕРАК

26 апрель куни Улуғ Ватан урушининг ветеранлари Тошкент билим уйига йиғилдилар. Улар Биринчи Май ва Ғалаба куни арафасида АҚШ ҳозирги маъмуриятининг инсон зотига қарши агрессив сиёсатини қаҳр-ғазаб билан қоралаш, босиб ўтилган йўлга назар ташлаш учун шу ерга келишди.

— Америка Қўшма Штатларининг ҳукмдорлари қурол-яроғ ишлаб чиқаришдан бойлик орттираётган кимсалар манфаатларини кўзлаб, мамлакатимизни тобора янги-янги ҳарбий базалар билан куршаб олмоқдалар, ажал уруғини ёғдирувчи ракеталарга умид боғламоқдалар, — деди Курск ёйидаги жангларнинг қатнашчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Алим Ҳакимов. — Улар кишиларни лақиллатиш, уларнинг ҳушёрлигини сусайтириш мақсадида бизнинг Ватанимизга туҳмат қилмоқдалар, гўё «совет хавфи» бор, деб жар солмоқдалар. Биз, уруш даҳшатларини ўз бошидан кечирган кишилар Америка маъмурияти раҳбарларининг телбанамо сиёсати бутун инсоният учун қандай хавф солаётганлигини яхши тушунамиз. Зотан биз уларга: вақт ғаниматида эсингизни йиғиб олингиз! Жаҳонга ақл-идрок ҳукмрон бўлиши керак, деймиз.

Уруш ветеранлари ўз нутқларида Коммунистик партия ва Совет давлатининг КПСС XXVI съезди белгилаган бунёдкорлик ишлари программасини муваффақиятли бажаришга, планетада мустаҳкам тинчликни таъминлашга қаратилган доно ички ва ташқи сиёсатини астойдил маъқулладилар. Нотиқлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Шпигель» журналига жавобларида термо ядро уруши хавфининг олдини олишдан астойдил манфаатдор бўлган барча совет кишиларининг фикр-ўйлари ва ҳис-туйғулари изҳор этилганлиги тўғрисида зўр мамнуният билан гапирдилар. (ЎзТАГ).

29 МИНГ ТОННА ПИЛЛА УЧУН

ПАРВАРИШ БОШЛАНДИ

Ўн биринчи беш йилликнинг марказий йилида давлатга 3230 тонна аъло сифатли пилла топширишга аҳд қилган бухоролик заршунослар ипак қурти парваришини бошлаб юбордилар. Ҳозирга қадар 15 минг пиллачилик звеносига 40 минг қути уруғ тарқатилди. Ипак қурти парвариши Қоракўл районидаги Ленин номли, Олот районидаги «Шарқ юлдузи», Бухоро районидаги «Правда», Ғиждувон районидаги «Коммунизм», Вобкент районидаги «Зарафшон» ва «Пахтакор», Пешку районидаги «Ленинизм», Ромитан районидаги Энгельс номли колхозларда, айниқса, уюшқоқлик билан бошланди. Бу илғор хўжаликларнинг миришкор пиллачилари «кумуш тола»дан ҳар қачонгидан юксак хирмон уйиш мажбуриятларини қабул қилишди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

ДЕПУТАТ ИБРАТИ

Охунбобоев районидаги А. Ниёзий номли совхознинг донгдор сут соғувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Дилбар Дадабоева ўтган йили рекорд кўрсаткичга эришди. Ўз боқимидаги 30 бош сигирнинг ҳар биридан 5800 килограммдан сут соғиб олди.

Ютуқлар сут соғувчини янада олға чорлади. У ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини 6100 килограммга етказиш мажбуриятини олди. Айни вақтда ўз шогирдлари Дилфуза Марасулова, Муҳайё Турсунова ва Одина Ориповага сут соғувчилик касбининг сир-асрорини ўргатяпти.

— Мен мажбуриятимни сўзсиз бажараман. Бундай дейишимнинг боиси бор. Дастлабки муваффақиятга эришдим. Биринчи кварталда 45 тонна сут соғиб олдим. Бу кўзда тутилганидан анча кўпдир. Сигирларнинг оғзи кўкка тегди. Энди улар сутини янада кўпайтиради. Озуқа рационига қатъий амал қилиб, сутнинг ёғлилик даражасини ҳам ошираман, — дейди илғор чорвадор Дилбар Дадабоева. Суратда: устоз сут соғувчи Д. Дадабоева (чапда) ўз шогирдлари Д. Марасулова, М. Турсунова ва О. Орипова билан суҳбатлашяпти.

М. Алимов фотоси (ЎзТАГ).

ЯНГИЛИКДА ҲИКМАТ КЎП

Хоразм области хўжаликларида меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада пудрати системасига ўтиш йўлида дастлабки қадамлар қўйилди. Нарядсиз ишлаётган бригадаларнинг тажрибалари бу усулнинг афзаллигини амалда исботлаб беряпти. Шовот районидаги Чкалов номли колхознинг Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор, учинчи ва иккинчи даражали «Меҳнат Шуҳрати» ордени кавалери Пўлат Маткаримов бошлиқ бригада биринчилар қаторида пудрат усулига ўтган коллективлардан бири. Қуйида ана шу ташаббускор бригадада янгиликнинг жорий этилиши қандай самаралар бераётганлиги хусусида гап юритмоқчимиз.

Бригаданинг экин майдонлари Эшвой чўлидан ўзлаштирилган ерлар бўлиб, посёлкалардан анча узоқда. Колхоз правлениеси билан тузилган шартномага кўра, бригадага 2 та ҳайдов трактори, эгат олиш машинаси, битта бульдозер, 6 та тележка доимий бириктирилган. Асосий ишчи кучи 26 кишини ташкил этади, уларнинг кўпчилиги техникани бошқариш санъатини мукаммал эгаллаган механизаторлар.

Илгари механизаторлар бригададан-бригадага ўтиб ишлар, колхозчилар қишлоқдан қатнашга қийналишар, қунимсизлик, прогулчилик ишнинг юришмаслигига сабаб бўларди. Нарядсиз система жорий этилгач, аҳвол батамом ўзгарди. Одамлардаги «кун ўтса бас», деган кайфият барҳам топди. Ҳар бир киши ишнинг пировард натижасидан манфаатдор эканлигини яхши билади, ўзини ернинг, техниканинг, ёнилғининг, минерал ўғит ва бошқа ресурсларнинг ҳақиқий хўжайини деб ҳис этади. Ўзи эккан, ишлов берган гектарларгина эмас, ердан олинган ҳосил миқдори муҳим эканлиги механизаторга аён. Сувчини мисолга олайлик. Кўпроқ ер суғоргани учун эмас, балки кўпроқ ҳосил етиштиргани учун унинг даромади кўпаяди.

Ишга, бурчга янгича муносабатнинг туғилиши, онгли интизом, уюшқоқлик қарор топганлиги меҳнат унумдорлигини оширишда, фан-техника ютуқларини жорий этишда муҳим роль ўйнайди. Қишлоқдан чўлга қатнашга махсус транспорт ажратилганлигига қарамай, дала ишларининг долзарб кунларида чўлқуварлар шийпонга кўчиб келишди, уларнинг мириқиб дам олишлари учун ҳар тарафлама қулай шароит яратилди. Далага яқин жойда техника сақланадиган, ремонт қилинадиган гараж, ўғит сақланадиган жой қурилди.

Натижа чакки бўлмади. Ўтган йили бригадага қарашли 150 гектар пахта майдонидан планда белгиланган 600 тонна ўрнига 750 тонна ҳосил йиғиб олинди. Ҳосилдорлик пландаги 40 центнер ўрнига 50 центнерни ташкил этди. Жами ҳосилнинг 95 проценти биринчи сортга қабул қилинди, машина терими салмоғи 90 процентдан ошди.

Ишлаб чиқариш планида пахтадан 332 минг сўм даромад олиш кўзда тутилган эди, амалда эса 432 минг сўмдан зиёдроқ даромад олинди. Ҳар бир механизаторнинг ўртача ойлик иш ҳақи 350 сўмга, ҳар бир колхозчининг ойлик маоши 260 сўмга етди. Пировард натижа қанча юксак бўлса, кишиларнинг шахсий манфаатдорлиги шу қадар оша бориши юқоридаги рақамлардан кўриниб турибди.

Техникани авайлаб сақлаш, сифатли ремонт қилиш, ёнилғини, мойлаш материалларини тежаш, минерал ўғитларнинг ҳар бир килограммидан тўғри фойдаланиш, ҳамма соҳада исрофгарчиликка қарши қатъий кураш олиб бориш ишлаб чиқариш харажатларини кескин камайтириш имконини берди. Натижада пахта етиштиришдан 177 минг сўм соф фойда олинди. Ҳар бир центнер пахтанинг таннархи пландаги 29 сўм 60 тийин ўрнига 22 сўм 49 тийинни ташкил қилди.

Меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашнинг нарядсиз системаси афзаллиги эндиликда ҳаммага равшан. Бу системага ўтган бриганинг иқтисодий кўрсаткичларини юқорида келтириб ўтдик. Колхознинг илғор ҳисобланган қатор бригадаларида эса аҳвол бошқача. Масалан, Шариф Мадёров, Рустам Кўпайсинов бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик пудратчи бригада кўрсаткичидан 8 центнер кам, ҳосил таннархи эса бир ярим баравар қиммат. Бу тафовут колхозчиларнинг иш ҳақида ҳам ўз ифодасини топмай қолмаган, албатта.

Гап фақат моддий манфаатдорликда эмас. Бригада пудрати усули кишиларни меҳнатга коммунистик муносабат, коллективга ҳурмат, умумий иш учун шахсий масъулият руҳида тарбиялашда катта аҳамиятга эга эканлигини тажриба кўрсатиб бераётир. Биз П. Маткаримов бошлиқ бригада аъзолари билан суҳбатлашганимизда бунга ишонч ҳосил қилдик. Қуйида улардан баъзиларининг сўзларини келтирамиз.

Механизатор, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати **Бикажон ХУДОЙБЕРГАНОВА:** — Нарядсиз ишлаш жараёнида «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун» деган принцип ҳаётимиз қонунига айланяпти. Сифатсиз ишга, исрофгарчиликка асло лоқайд қарай олмаймиз. Ахир, пировард самарадорликдан ҳаммамиз манфаатдормиз.

Тракторчи **Аҳмаджон НАЗАРОВ:** — Энди бизга ҳисобчи ёки табелчи керак эмас. Ҳар бир кишининг манфаати коллектив манфаати билан чамбарчас боғланган. Моддий фаровонлигимиз, шон-шуҳратимиз олинган мажбуриятни амалда бажаришимизга, йилнинг якунига боғлиқ. Демак, ҳалол, дилдан ишлаш виждоний бурчимиз.

Сувчи **Болта МАТЖОНОВ:** — Авваллари шундай бир таомил бўларди: суғориш нормасини бажардингми, вассалом. Энди тартиб ўзгача. Ҳар бир сувчи ўзига биркитилган дала ҳосилдорлиги учун масъул. У ҳар туп ғўзанинг асралиши, қониб сув ичиши, ҳосил тўплаши учун жавоб беради. Нарядсиз ишлаш ҳаётий самарали система эканлигига, унинг истиқболига биз қатъий ишонганмиз.

Дарҳақиқат, шундай. Янги усулнинг келажаги порлоқ. Бригада аъзолари беш йилликнинг ўзак йилида юксак марраларни кўзламоқдалар. Яқинда ташаббускор бригада базасида йириклаштирилган агроучастка ташкил қилинди, янги очилган ерлар ҳисобига пахта майдони 256 гектарга етказилди. Нарядсиз ишлайдиган иккита звено тузилди.

— Меҳнатни ташкил қилишни янада такомиллаштириш, пахта-беда алмашлаб экишни жорий этиш йўли билан юксак пировард самарадорликка эришиш, бу йил минг тоннадан ортиқ пахта етиштириш, 16 бош қорамол боқиб, 6 тонна гўшт тайёрлаш вазифасини ўз олдимизга қўйганмиз, — деди агроучастка бошлиғи Пўлат Маткаримов.

Пудрат усулига ўтган чўлқуварлар бригадасидан агроучасткага айланган бу коллектив юксак довонларни эгаллашига шубҳа йўқ.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ VII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

СУВ ҚАДРИ

МИКРОБИОЛОГ ОЛИМЛАРИМИЗ ЭКИНЗОРЛАРНИ СУҒОРИШДА ОҚОВА СУВЛАРДАН ФОЙДАЛАНСА БЎЛАДИ, ДЕМОҚДАЛАР

Тоза сув инсон ҳаёти учун қанчалик муҳим бўлса, ишлаб чиқариш учун ҳам шунчалик зарур. Негаки, саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам ишлаб чиқаришни сувсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Сув хўжалиги проблемасини тўғри ҳал этиш ва аҳолини етарли миқдорда ичимлик сув билан таъминлаб туриш учун сув манбаларидан оқилона фойдаланиш, уларни ифлосланишдан муҳофаза қилиш керак. Бунинг учун эса оқар сувларга ҳар хил чиқиндиларни ташламаслик, ариқ ва каналларга ифлос сувларни оқизмаслик чораларини кўриш лозим.

Саноатда фойдаланилган сувни, турли ишлаб чиқариш чиқиндилари билан ифлосланганлиги учун ҳам, қишлоқ хўжалик мақсадларида тўғридан тўғри ишлатиб бўлмайди. Бундай сув таркибида инсон саломатлигига салбий таъсир этадиган ҳар хил кимёвий модда ва микроблар бўлиши мумкин. Сув тозалигини хўжаликдан чиқадиган ифлос оқовалар ҳам бузади. Уларнинг канализация орқали тоза сув ҳавзаларига қўшилиши саноат чиқиндиси билан ифлосланишга нисбатан кам. Шунга қарамай, бу ҳам турли хил касалликлар тарқатиши, табиий.

Ана шунинг учун ҳам сувни мусаффо сақлашга ҳозирги пайтда энг долзарб масалалардан бири сифатида қаралмоқда. Мамлакатимизда бу масалага жуда катта аҳамият берилаётганлиги бежиз эмас. Ўн йиллардирки, СССР Фанлар академияси ҳузурида академик Н. Н. Семёнов бошчилигида сув ҳавзаларини ифлосланишдан сақлаш комиссияси ишлаб турибди.

Ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш ва рационализация қилиш билан бир қаторда саноат оқова сувларини тозалаш ҳамда зарарсизлантиришнинг алоҳида усулларини ахтариб топиб, амалиётга жорий этиш юзасидан эътиборга лойиқ ишлар қилинди. Кейинги вақтда таркибида органик моддалари кўп чиқинди сувлар биологик усулда тозаланмоқда. Айниқса, унча катта бўлмаган шаҳарларда бундай махсус биологик ҳовузлардан фойдаланиш тозалаш иншоотлари қуриш учун кетадиган капитал маблағларни анча тежаб қолиш имконини беради. Оқова сувлар тўпланган махсус ҳовузларда сув ўтлари — хлорелла ва шунга ўхшаш микроорганизмлар кўпайтириш йўли билан органик ифлосланишнинг олдини олиш мумкин. Бунга Оҳангарон шаҳридан чиқадиган саноат ва маиший хизмат оқова сувларини биологик ҳовузларда тозалаш мисол бўла олади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Микробиология институтида шу хил сувларни биологик усул билан тозалаш ва бу усулни кенг ёйиш бўйича олиб борилаётган илмий ишлар диққатга сазовор. Институтнинг сув ҳавзаларини биологик асосда муҳофаза қилиш лабораториясининг бир гуруҳ илмий ходимлари Фарғона водийсидаги турли сув ҳавзаларининг ифлосланиш манбаларини аниқладилар. Текширишлар шуни кўрсатдики, водий сув ҳавзалари турли-туман оқова сувлар, саноат ва маиший хизмат ҳамда бошқа хил чиқитлар билан булғаниши йўл қўйиш мумкин бўлган даражадан баъзан ошиб кетмоқда. Бунга бир қанча корхоналар, жумладан Андижон гидролиз, Қўқон суперфосфат ва Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводлари сабабчи бўлмоқда.

Шу хил корхоналарнинг ташландиқ сувлари Ёзёвон чўлига оқизилади. Бу ердаги тозаланмай ва ишлатилмай қарийб уч минг гектар ерни қоплаб ётган ифлос сув ҳавзасида ҳам қизиқарли тадқиқот ишлари олиб борилди. Шунга асосланиб айтиш мумкинки, буғланиш майдонида биологик ҳовузлар ташкил этиб, улардан тозалаш иншооти сифатида фойдаланилганда, бу ҳавза атиги 100 гектарни ерни эгаллар эди. Қолган 2900 гектарлик майдонни ўзлаштириб, экинзорлар барпо этиш, тозаланган сувлардан эса шу ерларни суғоришда фойдаланиш мумкин бўлар эди. Афсуски, бу борадаги тавсиялар амалга ошмади.

Бизнинг тавсиялар асосида тозаланган сувлар таркибида кўп миқдорда ўсимликнинг ўсиш ва ривожланиши учун зарур кимёвий моддалар мавжуд. Шунинг учун ҳам бу хил сувларни биологик усулда тозалаб экинзорларни суғоришда бемалол фойдаланса бўлади. Бу усул сув танқислиги яққол сезиладиган районларда айниқса, қўл келади.

Ифлос сувларни биологик ҳовузларда тозалашга республикамизда шароит бор. Бу иш кўп жиҳатдан ҳаво ҳароратига, куннинг очиқлиги ва қуёш радиациясининг мўллигига боғлиқ. Тозаланиш жараёнида эса сув кислород билан бойиб, таркибидаги ҳамма органик моддалар минераллашади. Шу зайл экиннинг сувга бўлган талабини қондириш билан бирга минерал озуқага бўлган эҳтиёжи ҳам тўла таъминланади. Ёзёвон чўлида олиб борилган тажрибалар вақтида қумлоқ тупроқда оқова сувлардан фойдаланиш натижасида гектаридан 45 центнердан пахта, («Тошкент-3» нави), 190 центнердан қуруқ каноп пояси, 700 центнердан маккажўхори кўкпояси йиғиштириб олинди.

Шуларга асосланиб, комил ишонч билан айтамизки, оқова сувларни тозалаб, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида фойдаланишни яхши йўлга қўйиш лозим. Бу билан теварак-атроф муҳофазаси ҳам таъминланган бўлади.

Ж. ҚУТЛИЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Микробиология институтининг катта илмий ходими, биология фанлари кандидати.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Чет эл матбуоти Ю. В. Андроповнинг «Шпигель» (ГФР) журналига жавобларини Совет Иттифоқи тинчликсеварлигининг яна бир далили деб баҳоламоқда. Оммавий ахборот воситалари, сиёсат ва жамоат арбоблари КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг мазкур журнал ноширн билан суҳбатини кенг баён этиб ва шарҳлаб қуйидагиларни таъкидлайдилар: Совет раҳбари ҳозирги халқаро аҳволнинг энг муҳим масалалари ва биринчи навбатда ядровий қуролланиш пойгасини жиловлаш проблемасига доир СССРнинг конструктив позициясини равшан ва аниқ тушунтириб берди. Ҳақиқатан ҳам ядро ҳалокатининг олдини олишга, тинчлик ишининг тантана қилишига қаратилган ҳар қандай таклифларни Совет Иттифоқи ижобий тарзда кўриб чиқишга тайёр эканлиги қайд этилади.

«Совет раҳбари, — деди Ғарбий Германия **АРД** телепрограммасининг диктори, — ҳарбий кучларнинг жойлашувидаги мавжуд ҳолни кескин ўзгартиришдан АҚШни огоҳлантирди. Американинг ўртача олисликка учириладиган ядро ракеталарини Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатларнинг территориясида жойлаштириш ана шундай кескин ўзгаришга олиб келган бўлур эди. Шу муносабат билан у НАТОнинг тўлиқ қуролланиб олиш тўғрисидаги қарори барибир амалга оширилган тақдирда АҚШ территориясига нисбатан жавоб чоралари кўрилиши мумкинлигини тасдиқлади».

«Зюддойче Цайтунг» газетаси «Ю. В. Андропов: ядро қуроли бўйича музокаралар — карта ўйини эмас» сарлавҳали материалда қуйидагиларни ёзади: «КПСС раҳбари ядро ракеталарининг Европада жойлаштирилиши Ғарбий Европадаги ҳарбий кучлар мувозанати соҳасида ҳозир мавжуд бўлган вазиятни кескин ўзгартириб юборади, деб Вашингтонни огоҳлантирди. Ю. В. Андропов Рейган маъмуриятини у илгари эришилган аҳдлашувларини бузмоқда, деб айблади.

«Совет раҳбари Женевадаги музокаралар боши берк кўчага кириб қолганлигини айтди, — деб уқтиради **«Вестфелише рундшау»** газетаси. — Ю. В. Андропов ГФР билан тинч, амалий ҳамкорликни сақлаб қолиш кераклигини билдирди». **«Кельнер штадтанцайгер»** газетаси қуйидагиларни қайд этади: «Американинг ўртача олисликка учириладиган ракеталари Европада жойлаштирилган тақдирда Москва жавоб чораларини кўриш билан НАТОга пўписа қилиб қўйди. Совет раҳбари Рейганнинг ўртача олисликка учириладиган ракеталар хусусидаги таклифини рад этиш билан айни вақтда СССР музокараларни давом эттиришга тайёр эканлигини билдирди».

КПСС раҳбари, деб хабар қилади ДПА агентлиги, НАТОдан фарқли ўлароқ Совет Иттифоқи биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик мажбуриятини олганлигини эслатиб ўтди. Варшава Шартномаси билан НАТО мамлакатлари ўртасида ҳужум қилмаслик тўғрисида шартнома тузиш ҳақида социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари олға сурган таклиф ҳам ҳалигача жавобсиз қолмоқда. Совет Иттифоқи қуролсизланиш тўғрисидаги шундай битимларга амал қиладики, бу битимлар чинакам тенгликни ва кучларнинг ҳақиқий мувозанатини гарантиялайдиган бўлсин. Совет Иттифоқи АҚШ билан мавжуд ихтилофларига қарамай бундан буён ҳам Америка томони билан умумий тил топишиш йўлини изчиллик билан қидириб, шундай йўл топишга интилаверади. Қуролсизланиш тўғрисидаги масалаларни баб-баравар хавфсизлик руҳида ҳал этишга қаратиладиган Америка таклифларини Совет Иттифоқи албатта ижобий тарзда кўриб чиқади.

КПСС раҳбари «Шпигель» журналига жавобларида АҚШни у ядро қуролини чеклаш тўғрисидаги чинакам битимга эришиш учун сира ҳам қизиқиб қарамаяпти, деб айблади, дейилади Англиянинг **«Рейтер»** агентлиги хабарида. КПСС раҳбари Женева музокаралари боши берк кўчага кириб қолганлигига АҚШ СССРнинг хавфсизлигига путур етказишга ва кучлар нисбатини ўз фойдасига ўзгартиришга ҳамон интилаётганлиги асосий сабаб бўлмоқда, деди. Ю. В. Андропов АҚШни у қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги бир қанча совет таклифларига жавоб қайтармаганликда айблади, ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатишдан воз кечиш ҳақидаги совет таклифлари эса сукунат деворига бориб тақалмоқда. Айни вақтда совет раҳбари АҚШ билан музокаралар олиб бормоқ учун Совет Иттифоқи куч-ғайрат сарфлашни давом эттиради, деб юмшоқ оҳангда айтди ва илгари Москва киритган таклифлар ўз кучида қолаётганлигини таъкидлади.

Франц-пресс агентлиги хабар қилади: Европадаги ракеталарга доир проблемани «оралиқ» вариант асосида ҳал қилиш тўғрисидаги Американинг кейинги таклифларига Москва қатъий рад жавобини берди. Бундай таклифлар Варшава Шартномаси» мамлакатларини қуролсизлантиришга ва НАТОни қўшимча равишда қуроллантиришга қаратилгандир. Ю. В. Андропов президент Рейганнинг «нуль» варианти тўғрисидаги ва Женева музокараларида проблемани номақбул эканлигини айтди. КПСС раҳбари Москва билан Бонн ўртасидаги муносабатларни назарда тутиб, иккала мамлакат ўртасида тинч амалий ҳамкорликка даъват этди. У яқинда совет гражданларидан сал кам эллик киши Франциядан чиқариб юборилганлигини қоралади.

Совет дипломатлари ва бошқа ходимларини чиқариб юбориш замирида Франциянинг Совет Иттифоқи билан яхши муносабатда бўлишини истамайдиган кучлар турганлиги яхши маълум, деб таъкидлайди **«Юманите»** газетаси. Бу кучлар фақат Франциянинг ўзидагина эмас, ундан ташқарида ҳам бор. Бу воқеа Франциянинг миллий манфаатларига мос бўлмаса керак. Бу ўзбошимчаликдан бошқа бир нарса эмас. Унинг ҳеч қандай қонуний асослари йўқ. Совет кишилари рухсат этилмаган фаолият билан шуғулланган, деган ҳар қандай гаплар уйдирмадир.

(ТАСС).

МАРКАЗИЙ АМЕРИКАДА МОЖАРОНИ БАРТАРАФ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА МЕКСИКА ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БРАЗИЛИА, 25 апрель (ТАСС). Мексика президенти Мигель де Ла Мадрид Бразилияда чиқадиган «Жорнал ду Бразил» газетаси билан суҳбатда Марказий Америкадаги можаронинг кенгайиб кетиш хавфидан чуқур ташвиш билдирди. Бу ердаги ҳарбий можаро, деб таъкидлади у, бутун дунёда тинчлик учун хатарлидир.

Марказий Америка проблемаларини ҳал этиш чоғида, деди президент, халқаро ҳуқуқнинг энг асосий принциплари, чунончи халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ҳурмат қилиш, бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашмаслик, низоли масалаларни тинч ҳал қилиш принциплари ҳисобга олиниши керак. Мексика ҳукумати ўзининг халқаро сиёсатида ана шу принципларга амал қилмоқда.

М. де Ла Мадрид Мексика билан Қўшма Штатлар Марказий Америкага нисбатан турли позицияларда туриб, ҳар хил конкрет ҳаракатлар қилаётганлигини таъкидлаб, менинг ҳукуматим бу регионда ўз сиёсатини ўзгартирмайди, деди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ГАВАНА

Куба меҳнаткашлар касаба союз маркази 1984 йил 20 февралдан 24 февралгача ўзининг навбатдаги XV съездини ўтказишини эълон қилди.

Куба меҳнаткашлар касаба союз маркази Социалистик Куба меҳнаткашларини миллий экономикани ривожлантириш, меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, ватаннинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш юзасидан партия қарорларини бажариш учун бутун куч-ғайратни мувофиқлаштиришга даъват этди. Касаба союз маркази «Куба меҳнаткашлар касаба союзининг XV съездига — ўн беш шонли иш» шиори остида ишчилар анжуманини муносиб кутиб олиш юзасидан умуммиллий социалистик мусобақа бошланганлигини эълон қилди.

● ХЕЛЬСИНКИ

Финляндия Компартияси Марказий Комитети мамлакат меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни 21—22 майда Хельсинкида ўтадиган тинчликни ҳимоя қилиш юзасидан намойишларда фаол қатнашишга чақирди.

Бу йил — Европа тақдири учун ҳал қилувчи йилдир, дейилади мурожаатда, Ғарбий Европада Американинг ўртача олисликка учириладиган ядро ракеталарини жойлаштириш тўғрисидаги қарор уруш хавфининг янада кўпроқ кучайишига олиб келади, қитъадаги вазиятни анча ёмонлаштиради. Рейган планларига, уруш келтириб чиқарувчиларга ғов қўймоқ лозим, деб таъкидланади ҳужжатда. Бунинг учун эса қуролланиш пойгасига қарши жамоатчилик фикрини сафарбар этиш, тинчлик учун ва кескинликни юмшатиш учун кенг халқ оммасининг курашини кучайтириш зарур.

(ТАСС).

БУГУН—АФҒОН ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ—САВР ИНҚИЛОБИ КУНИ

РИВОЖЛАНИШНИНГ АЛП ОДИМЛАРИ

Мамлакатимиз халқлари бугун катта миллий байрам — Савр инқилобининг беш йиллигини нишонламоқдалар. Бундан беш йил муқаддам Афғонистон Халқ демократик партияси раҳбарлигида мамлакатда Апрель революцияси амалга оширилди. Миллий-демократик революция афғон халқи тарихида бурилиш даврини бошлаб берди.

Маълумки, Савр инқилобига қадар Афғонистон иқтисодий жиҳатдан қолоқ мамлакатлардан бири ҳисобланарди. Аҳолининг қарийб 90 проценти саводсиз эди. Ҳар 13000 кишига битта врач тўғри келарди. Асосан қишлоқ хўжалиги билан банд бўлган экин майдонларининг 40 процентдан зиёдроғи мамлакат аҳолисининг 4 процентини ташкил қилувчи йирик ер эгалари — бой-заминдорлар қўлида эди. Бугун эса Афғонистон халқлари Савр инқилобининг 5 йиллик байрамини катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. 660,7 минг гектар ер 296 минг деҳқонга бўлиб берилди. Қишлоқ аҳолисидан 11 миллион киши қарзлардан озод қилинди. 1217 қишлоқ хўжалик кооперативи тузилди. Электр энергияси ҳосил қилиш, газ қазиб олиш соҳасидаги ютуқлар айниқса катта. Амударё устига қурилган кўприк АДР билан СССР ўртасидаги дўстлик рамзи бўлиб қолди.

Ўтган беш йил ичида халқ маорифи соҳасидаги ишлар салмоқли бўлди. 600 минг киши саводсизликни тугатиш курсларини битирди. Ҳозир бундай курсларда яна 1,5 миллион киши ўқимоқда. Янги мактаблар очилди, кечки факультетлар, илмий ва ижтимоий институтлар, Фанлар академияси ташкил этилди.

Халқаро майдонда мамлакатимиз обрў-эътибори ортиб бормоқда. Империалистлар ва реакциянинг, энг аввало АҚШ империализмининг қутуриб хуруж қилишига қарамай, Афғонистоннинг озод ва мустақил мамлакат сифатида халқаро ҳаётнинг ҳамма соҳаларида нуфузи салмоқли бўлиб бораётир.

Бизнинг ташқи сиёсатимиз тинч-тотув яшаш, қўшилмаслик ҳаракатига, халқаро революцион бирдамлик принципларига асосланади. Мамлакатимиз олиб бораётган принципиал ташқи сиёсат миллий мустақиллик, демократия, территориал бутунлик, суверинитетни сақлаб қолишнинг, тараққиётга эришишнинг ишончли гарови, шунингдек тинчликни сақлашнинг муҳим омилидир.

Апрель революцияси ва Афғонистон Демократик Республикасининг тузилиши Улуғ Октябрь революциясининг ва 1917 йилда бошланган революцион жараённинг давомидир.

Афғонистон халқлари афғон — совет дўстлигини юксак қадрлайдилар ва бу дўстлик билан фахрланадилар. Бу дўстлик Апрель революцияси туфайлигина бошлангани йўқ. У Улуғ Октябрь революциясининг ғалабасидан кейин бошланиб, мана 63 йилдан зиёд вақтдан бери ривожланиб келмоқда. Ана шу давр ичида Афғонистон билан СССР ўртасидаги чегара тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик чегараси сифатида машҳур бўлиб келмоқда.

Улуғ Совет Иттифоқи эрксевар халқимизнинг Буюк Британиянинг мустамлакачилигига қарши курашида ёрдам кўрсатди ва 63 йил давомида Афғонистонга экономиканинг ҳамма соҳаларида беғараз ва самимий кўмак бериб келди. Совет Иттифоқининг ёрдами билан Афғонистон халқ хўжалиги учун жуда муҳим бўлган 147 объект қурила бошланган эди. Шулардан 100 таси фойдаланишга топширилди. Апрель революцияси ғалабасидан сўнг Афғонистон билан СССР ўртасидаги дўстона алоқалар янада кенгайиб ва ривожланиб, сифат жиҳатидан янги даражага кўтарилди.

АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари АДР Революцион Кенгашининг раиси ўртоқ Бабрак Кармал таъкидлаганидек, «Совет Иттифоқининг Афғонистонга нисбатан олиб бораётган ленинча сиёсати пролетар интернационализмнинг амалдаги ажойиб намунаси, революция йўлини, қолоқликдан қутулиш йўлини, ижтимоий ривожланиш йўлини танлаган халққа қардошлик ёрдамининг ёрқин намунасидир. Йиллар ўтар, асрлар ўтар, Афғонистон халқи янги адолатли жамият қуради ва у совет халқидан — халқимизнинг самимий қардоши ва дўстидан ҳамиша миннатдор бўлади».

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг принципиал қатъий ташқи сиёсати КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов томонидан аниқ таърифлаб берилди. Бу таъриф халққа, революцияга қарши эълон қилинмаган урушни барбод қилиш, душман кирдикорларини, хуруж ва фитналарини фош этишда бизга куч-қувват бахш этади.

Афғонистон ва СССР халқларининг дўстлиги тарихининг ўзи бизнинг ўзаро яхши муносабатларимиз ҳақидаги ҳақиқатни бузиб кўрсатишга қақшатқич зарбадир. 1921 йилнинг 28 февралида ва 1978 йилнинг 5 декабрларидаги АДР билан СССР ўртасида имзоланган дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома ва бошқа кўплаб битимлар ҳар икки мамлакат халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушади ва буни инкор этишга уриниш беҳудадир. АҚШ империалистлари Афғонистон ҳақидаги ҳақиқатни бузиб кўрсатиш ва революция жараёнини барбод қилиш ниятида аксилинқилобчиларни қурол-яроғ ва маблағ билан таъминлаб турибди. Лекин Афғонистонда революцион жараён давом этмоқда. Демократик Афғонистон халқи ўз ватани гуллаб-яшнаши йўлини, келажакнинг порлоқ йўлини танлаб олди ва бу йўлдан дадил олға бормоқда.

Бизни танлаган йўлимиздан қайтара оладиган ёки чалғитадиган ҳеч қандай куч йўқ. Мамлакатимиз халқи бундан беш йил муқаддам ўз тақдирини аниқ белгилаб олди ва бу тақдирни империалистларнинг ҳал қилишига асло йўл қўймайди.

Биз бу инсонпарвар, революцион йўл билан борар эканмиз, ўз дўстларимиз — социалистик мамлакатлар, миллий озодлик ҳаракати, халқаро ишчилар синфи, ер юзидаги барча эрксевар кишиларнинг ва энг аввало содиқ ва синалган дўстимиз — улуғ Совет Иттифоқининг ҳар тамонлама мададини ҳис қилиб турибмиз.

М. Н. ЖЎЯ,
Афғонистон Демократик Республикасининг Тошкентдаги Бош консули.

АХБОРОТ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

ЧОРВАДОРЛАРГА МЕДИЦИНА ХИЗМАТИ

Қорақалпоғистон автоном республикаси чорвадорларига медицина хизмати кўрсатиш тобора яхшиланиб бормоқда.

Биринчи республика касалхонаси санитария-авиация бўлими баҳорги қўзилатиш кампанияси авж олган шу долзарб кунларда подачиларга, чўпонларга, зоотехник, зооветеринария ходимлари ва уларнинг оила аъзоларига медицина хизмати кўрсатишни намунали йўлга қўйишган. Бўлим ходимлари чорвачиликка ихтисослаштирилган совхозларнинг фермаларида, отарларида тез-тез бўлмоқдалар.

Педиатр, стоматолог, терапевт, акушер-гинеколог каби мутахассислардан ташкил топган санитария-авиация бўлими бригадаси Қизилқумнинг «Чуқурқоқ», «Қўштурба» ва бошқа массивларидаги қўзилатиш кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказаётган барча чорвадорларга намунали медицина хизмати кўрсатмоқда.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Автоном республиканинг кўпчилик корхоналари, халқ хўжалик ташкилотларида рационализаторлар ва ихтирочилар сони ўтган йиллардагидан анча кўпайиб, ҳозир 1530 кишини ташкил этади. 1545 таклифдан 1436 та рационализаторлик, 26 та ихтирочилик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди. Ундан 2 миллион 427 минг 800 сўм иқтисодий самара олинди.

Иш сифати ва самарадорликни ошириш масалалари бўйича автоном республика комиссияси, касаба союзлари Қорақалпоғистон область совети президиуми ва область ВОИР совети президиуми ўтган йилги ўзаро социалистик мусобақа шартларининг бажарилиш якунини кўриб чиқди ва ғолибларни аниқлади.

12-қурилиш тресги қишлоқ қурилиш конструкциялари комбинати, 14-автомобиль корхонаси, «Госкомсельхозтехника»нинг Нукус шаҳридаги мотор-ремонт заводи, Қўнғирот пахта тозалаш заводи, «Каракалпакводстрой» трестининг Шуманайдаги механизациялашган кўчма колоннаси биринчи ўринни, 166-қурилиш трестининг биринчи қурилиш бошқармаси, Хўжайлидаги 25-автомобиль корхонаси, Қўнғиротдаги 63-автомобиль корхонаси, «Госкомсельхозтехника» Амударё район бўлими, 16-Нукус авторемонт заводи, магистрал газопроводлари Хўжайли ишлаб чиқариш бошқармаси, Беруний пахта тозалаш заводи, «Приаралводстрой» трестининг «Қизкетган» механизациялашган кўчма колоннаси коллективи иккинчи ўринни эгалладилар.

Социалистик мусобақада ғолиб чиққан ана шу корхоналар коллективлари фахрий ёрлиқлар, вимпеллар, пул мукофотлари билан тақдирландилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

ҚАЙДАСИЗ, ҚУРОЛДОШЛАР?

▲ 1945 йилда март ойидан бошлаб Венгрия, Чехословакия, Австрияда фашист босқинчиларига қарши 11-гвардиячи ҳарбий десант бригадаси составида курашган жангчиларнинг учрашуви бўлади. Бригада ветеранлари қуйидаги адресга хат ёзишларини сўраймиз:

332311 Запорожье области. Мелитополь шаҳри-11, Беляков кўчаси, 330, Степан Егорович Сучилинга.

● Қизил Байроқ, Кутузов, Суворов орденли 149-Новгород-Волинск ўқчи дивизияси Улуғ Ватан уруши йилларида катта жанговар йўлни босиб ўтди. У она-Ватанимизни немис-фашист босқинчилардан тозалашда фаол иштирок этди. Поляк ва чех халқларига фашизмдан қутилишда ёрдам берди. Берлинга ҳужум қилди. Австрия ва Руминияда фашистларга қирон келтирди. Днепр, Сож, Буг, Висла, Шпрее, Одер, Нейс дарёларини кечиб ўтди. Ҳамма ерда солдат ва офицерлар зўр мардлик ва она-Ватанга садоқат намуналарини кўрсатдилар. Нейсени кечиб ўтишда медицина хизмати лейтенанти Ҳасан Сапоев жароҳатланди ва ҳалок бўлди. У истеъфодаги полковник Александр Никонорович Харичев командирлик қилган 149-ўқчи дивизия батальонида 1943 йилдан 1945 йилгача хизмат қилган. Лейтенант Ҳасан Сапоев мард жангчи эди. У ўқ ёмғири остида ўндан ортиқ жангчини жанг майдонидан олиб чиққан эди. Эҳтимол Ҳасан Сапоевнинг қариндош-уруғлари бордир. Улар Х. Сапов ҳалок бўлганидан бехабардирлар. Улар менга хат ёзишса, қуролдошим ҳақидаги хотираларини ҳикоя қилсам, деган умиддаман».

Г. И. Рибалкин. Адресим: 702503. Тошкент области, Ангрен шаҳри, Пролетарская кўча, 25. 21-квартира.

▲ Мен қуролдош дўстим Абдуқодир Тўраевни ахтаряпман. У билан бош қўмондон резервидаги 1243-танкка қарши полкда хизмат қилган эдим. 1943 йил 12 ноябрида ярадор бўлганимдан сўнг уни йўқотиб қўйдим. Ҳамон унинг тақдири мени қизиқтиради. Қуролдошим, қаердасан!

Ушбу сатрларга кўзинг тушса, қуйидаги адресга хат йўлла:

346008 Ростов обл. Чертковский район, Куйтшковское п/п. Иван Чернобаевга.

▲ Улуғ Ватан уруши даврида мен офицер Рўзи Рустамбекович Рустамбеков билан 104-ўқчи дивизиянинг 242-ўқчи полки составида Карелия фронтининг Кестенга қишлоғида биргаликда жангга кирган эдим. Қуролдош дўстим билан Ленинграддаги пиёда аскарлар билим юртида бирга ўқиган ва уни 1940 йилда тугатган эдик. Уни излаб хат ёзмаган жойим қолгани йўқ. Энди сизнинг редакциянгизга мурожаат қилаётирман. Балки, дўстим ҳаётдир. Агар у ҳаёт бўлса қуйидаги адресга мактуб йўллашини илтимос қиламан:

650120 Кемерово области, Ижморск райони. Р/П. Ижморка Октябрская, № 36, Анатолий Лаврентьевич Матвеевга.

▲ Шу йил Суворов орденли 119-ўқчи дивизия ветеранларининг Москва шаҳрида учрашуви бўлади. Қатнашувчиларга «119-ўқчи дивизия ветерани» эсдалик кўкрак нишони ҳам топширилади.

Дивизия 4-зарбдор армия ва 21-армия составида РСФСР нинг Калуга, Смоленск, Псков областларини, Белоруссия, Латвия ва Литва республикаларини душмандан батамом озод қилишда қатнашди. Буюк Ғалаба кунини Руминиянинг Водулат қишлоғи яқинидаги ўрмонзорда кутиб олди.

1945 йил август ойида Руминиядан пиёда йўл юриб Молдавия ССРнинг Тирасполь шаҳрига келдик. Сентябрда дивизия тарқатилди. Дивизияда кўпгина ўзбек йигитлари жанг қилган эдилар. Афсуски, уларнинг номлари ёдимдан кўтарилибди. Шу дивизия составида жанг қилган қуролдошлар зудлик билан ўзлари ҳақида дивизия ветеранлар Советининг аъзоси А. А. Кожарнига қуйидаги адрес бўйича хабар қилишларини сўраймиз:

697600 Калач шаҳри, Воронеж области. Мир кўчаси, 12-уй, 10 квартира. Учрашув куни аниқ кўрсатилган таклифнома хабар келгандан сўнг ветеранларга юборилади.

СПОРТ

ТЕННИС БЎЙИЧА ХАЛҚАРО МУСОБАҚА

ЧЕМПИОННИНГ ҒАЛАБАСИ

Тошкентдаги «Динамо» теннис стадионида бир неча кун давом этган халқаро мусобақада 70 га яқин йигит-қиз республика Министрлар Совети соврини учун ўзаро баҳслашди. Мусобақада республикамиз теннисчилари ҳам муваффақиятли куч синашдилар. Чунончи, Ўзбекистон чемпиони тошкентлик Светлана Юрченко ярим финал баҳсида москвалик Н. Биковадан устун келиб, ҳал қилувчи учрашувни унинг ҳамшаҳри О. Лифанова билан ўтказди. Бу ўйинда теннисчимиз (6:2, 3:6, 6:2) устун келди. Шундай қилиб, Светлана халқаро мусобақада ғалаба қозонди.

Ўсмирлар ўртасида Болгария, Венгрия, ГДР, Италия, Кипр, Польша, Руминия, СССР ва ЧССР вакиллари ўзаро баҳслашдилар. Киевлик С. Бакай тбилисилик В. Хурдани мағлубиятга учратди. Чехословакиялик теннисчилар П. Тесаржова билан Т. Фортлар финалда тбилисилик В. Хурда билан И. Малацидзеларга имкониятни бой бериб, фахрли иккинчи ўринни эгаллашди. Халқаро турнир ёшлар ўртасида ўзаро дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб этди.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● ХОККЕЙ. ГФРда Европа ва жаҳон чемпионати давом этмоқда. Муддатидан илгари қитъа чемпиони бўлган СССР, шунингдек, Канада, Швеция ва ЧССР командалари жаҳон чемпионлиги учун курашни давом эттирадиган бўлдилар.

● ЧАВАНДОЗЛИК. Тошкентда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети соврини учун республика мусобақаси бошланди. Тўсиқлардан ошиш бўйича С. Шатилов билан И. Йўлдошевлар биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллашди.

Мукаррама Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган «Баҳор» Давлат рақс ансамблида ўз изланишлари, оригинал рақслари ва ижрочилик маҳорати билан санъат мухлисларининг ҳурматига сазовор бўлаётган рақкосалар кўп. Шулардан бири Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Гулнора Жўраевадир. Рақкоса яқин кунларда ижро этиладиган программани тайёрлашда актив иштирок этмоқда.

Суратда: рақкоса Гулнора Жўраева.

А. Рисқиев фотоси (ЎзТАГ).

ҲАММАСИ ЎЗИМИЗГА БОҒЛИҚ

ТЕЛЕВИЗОР АЙБДОРМИ?

Ҳозир ҳаётимизни телевизорсиз тасаввур эта олмаймиз. «Зангори экран» оммавий ахборот манбаларидан бирига айланди. Шунинг учун ҳам телевизорларга эҳтиёж ортиб бормоқда.

Бироқ, сўнгги вақтда телевизорлардан ёнғин чиқиш ҳоллари содир бўляпти. Масалан, яқинда Тошкентнинг 2-Шимоли-шарқ массивидаги 17-уй 75-квартирасида «Рекорд» телевизоридан ёнғин чиқди. Уй жиҳозлари куйиб кетди. Ц-4 кварталида яшовчи Шомирзаевлар квартирасида «Электрон» телевизоридаги носозликдан ёнғин чиқди.

Бу кўнгилсиз воқеаларда айбдор телевизорларнинг эгаларидир. Ёнғин сабабларини текшириб кўрилганда, телевизордан фойдаланиш қоидалари қўпол равишда бузилганлиги оқибатида ўт чиққанлиги маълум бўлди. Кимдир предохранителларни йўғон симлар билан алмаштирган, кимдир телевизорлардан стабилизатор ёки трансформаторсиз фойдаланган.

Ватанимизда ишлаб чиқарилаётган оқ-қора тасвирли ва рангли телевизорлар пухталиги, ишончлилиги билан ажралиб туради. Бироқ, кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш учун телевизорлардан фойдаланиш қоидаларига қатъий риоя қилмоқ керак. Телевизорларни камида 250 ватт кучланишга мўлжалланган стабилизатор орқали электр токига улаш керак. Шунда ҳам ишлаб турган телевизорни қаровсиз қолдириб бўлмайди. Катталар бўлмаган вақтда болаларнинг телевизор қўйишлари тавсия этилмайди.

Агар телевизорнинг бирор жойи носоз бўлиб, яхши ишламаса (тасвир йўқолиб, гувиллаш эшитилса ва ҳоказо) уни дарҳол ўчириб, текшириш учун техник чақириш даркор. Телевизорларни печка ёки иситиш батареяларига яқин ўрнатиш, унинг вентиляция тешикларини беркитиб қўйиш мумкин эмас. Телевизорларни фақат техникларгина тузатиши лозим. Телевизорларни икки-уч соатдан ортиқ ишлатмаслик даркор. Икки-уч соат ишлагандан сўнг, уни ўчириб, совутиш талаб қилинади. Телевизордан фойдаланиш қоидасига қатъий риоя қилинса, ёнғин каби бахтсиз ҳодисаларнинг олди олинади.

И. Н. НОРГИТОВ,
Тошкент ёнғиндан сақлаш бошқармаси бошлиғи.

ТЕЖАМКОРЛИК — БОШ МАСАЛА

НОН ИСРОФ БЎЛМАСИН

Яқинда Фарғонадаги нон магазинларидан бирида қуйидаги сўзлар қулоғимизга чалиниб қолди:

— Манави нонларни кўринг. Сўлқилдоғ-а! Буларни ёпган қўли гул новвойлар илгарироқ қаерда эди-я?

— Шуни айтинг. Гижда нон, сутли нон, ҳар хил булочкалар ҳам пайдо бўлиб қолди...

Бу гапларни бежиз келтирганимиз йўқ. Бундан бирор йил муқаддам нон дўконига кирган харидор билан сотувчилар ўртасида аччиқ-тирсиқ гаплар бўлар, «Ферганахлеб» корхоналари шаънига шикоятлар, таъна ва дашномлар ёғилгани-ёғилган эди.

Кейинги пайтларда бош корхонада ҳам, унинг жойлардаги тармоқларида ҳам кескин ўзгариш рўй берди. Нон ва нон маҳсулотлари, макарон ҳамда кондитер маҳсулотлари сифати яхшиланиб, харидоргир бўлиб қолди. Авваллари маълум миқдордаги маҳсулотни ишлаб чиқариш учун ўнлаб тонналаб ун ортиқча сарфланиш ҳоллари юз бериб келган бўлса, эндиликда бундай ортиқча сарфларга узил-кесил чек қўйилди. Факт ва рақамлар, иқтисодий таҳлиллар ҳозир корхонада кўп миқдорда ун ва бошқа маҳсулотлар тежалаётганини кўрсатиб турибди. Бинобарин, бунга давлат ва халқ мулкига хиёнат қилувчилар, юлғичлар, талон-тарожга ўрганган шахсларнинг танобини тортиб қўйиш билангина эришилди. Ҳурматли газетхонларнинг хотирасида бўлса, «Совет Ўзбекистони» газетаси мазкур корхонага ин қурган ана шундай юлғич ва кўзбўямачилар ҳақида танқидий чиқишлар қилган эди. Шундан кейин корхонани бадном этган бу шахслар вазифаларидан олиб ташланди. «Ферганахлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасининг янги раҳбари А. Собиров барча коммунистлар, мутахассис ҳамда активларга суянган ҳолда иш кўриб, кўп йиллар мобайнида бирлашма корхоналарида йўл қўйиб келинган хато ва камчиликларга узил-кесил барҳам беришда кўп куч ва ғайрат сарфламоқда.

Бу, шубҳасиз ўз самараларини бермоқда. Илгарилари ойига ҳатто ўнлаб тонна ортиқча ун сарфлаб, катта зарар кўриб келаётган корхона бугунги кунда тежамкорликда ибратли ишларни амалга оширмоқда. Шу ўринда баъзи рақамларни келтириб ўтиш мақсадга мувофиқдир. Чунончи, ўтган бир йил давомида бу ерда 168 тонна ун тежаб қолинди. Бунга асосан, ихчам ҳажмлардаги нонлар тайёрлаш ҳисобига эришди. Ҳозир корхонада аввалги бир килограммлик ўрнига 800 граммли нонлар пиширишга узил-кесил ўтилган. Шунингдек, 200—300 граммлик нон ёпиш ҳам кенг йўлга қўйилди.

Коллектив нон ва нон маҳсулотлари сифатини яхшилаш, ассортиментини кўпайтириш йўлидан бормоқда. Сўнгги пайтларда бу ерда нон маҳсулотларининг саккиз хилини ишлаб чиқариш ўзлаштирилганини айтишнинг ўзи кифоя. Шу тариқа нон дўконлари пештахталарида сутли нон, ихчам ҳажмдаги ранг-баранг булочкалар пайдо бўлди. Фарғона ва Марғилон шаҳарларининг уй-жой массивларида янгидан новвойхоналар очилиб, кўп миқдорда оби нонлар тайёрланаётганлиги аҳолини мамнун этмоқда. Агар тандир нонлар миқдори шу йил январь ойида 488 тоннани ташкил этган бўлса, март ойида 580 тоннага етганлиги ҳам бу тармоқ хизмати аҳолига ғоятда манзур бўлаётганлигини кўрсатиб турибди. Бирлашма маъмурияти бу соҳани кадрлар билан янада мустаҳкамлаш, шунингдек, Фарғона ва Марғилон шаҳарларида ширмонпазликни кенгроқ йўлга қўйиш тадбирларини кўрмоқда.

«Ҳурмат Белгиси» орденли Қўқон нон комбинати коллективи ҳам тежамкорлик борасида эътиборга сазовор ишларни амалга оширмоқда. Корхона 1980 йилдаёқ ихчам ҳажмли, яъни 800 граммлик нонлар ишлаб чиқаришга ўтган эди. Саксон биринчи ва саксон иккинчи йиллар давомида эса 500 грамм ҳамда ундан ихчамроқ вазнда нон чиқаришга тўла ўтилди. 100 граммлик ҳамда мактаб ўқувчилари учун мўлжалланган 50 граммлик ва шунга ўхшаш нон маҳсулотлари ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилди.

Бунга осонликча эришилгани йўқ, албатта. «Ихчам» нон маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг ўзига хос мураккаб томонлари бор. Аммо комбинат коллективи тежамкорликка эришиш, иқтисодий кўрсаткичларни яхшилашнинг энг муҳим омили шу усулда ишлаш эканини яхши ҳис этиб, ғайрат ва ташаббус кўрсатиб келмоқда. Нон маҳсулотларини ихчамлаштириш ҳисобига комбинатда 1981 йилда 526 тонна ун тежалган бўлса, 1982 йилда 1165 тонна унни иқтисод қилди. Шу йилнинг биринчи кварталида эса, 315 тонна ун тежалгани қувонарли ҳолдир. Бундан ташқари технологик жараёнларда исроф бўлаётган ун маҳсулотларини сақлаб қолиш эвазига йилига 8—9 тонна ун иқтисод қилиб қолинмоқда.

Буларнинг ҳаммаси яхши, албатта. Аммо корхонада ихчам нон ишлаб чиқаришга тўла-тўкис ўтилган дейишга асос йўқ. Ҳозирги кунларда ҳам иккинчи сорт ундан бир килограммлик нон тайёрлаш давом этиб келмоқда. Унча-мунча эмас, кунига 7—8 тоннагача. Корхона мутахассисларининг куюниб изоҳ беришларича, бир килограммлик нон ишлаб чиқариш давом этаверса, йилига 300 тоннадан зиёдроқ ун кўп сарфланади.

Неча йиллардан буён гапсўзлигича қолиб келаётган замонавий комбинат қурилганда эди, бу қусурларга ҳам узил-кесил барҳам берилган бўлур эди. Республика Озиқ-овқат саноати министрлиги эскирган, баъзи бинолари авария ҳолатида бўлган мазкур корхонага бу жиҳатдан амалий ёрдам бериши лозим.

Областнинг матлубот жамиятларига қарашли нон комбинатлари коллективлари ҳам тежамкорлик хусусида талайгина тадбирларни амалга оширдилар. Ўтган йил ҳамда шу йилнинг дастлабки квартали кўрсаткичлари Олтиариқ, Бувайда, Риштон, Киров районлари нон комбинатлари коллективлари анча яхши ишлаганликлари, хом ашёни тежаш, нон маҳсулотлари ассортиментини кўпайтириш, хусусан, ёпилаётган нонлар вазнини камайтириш ҳисобига кўп миқдорда ун маҳсулотларини тежашга эришаётганликлари кўриниб турибди. Шуниси диққатга сазоворки, матлубот жамиятларига қарашли 15 та нон комбинатининг деярли барчасида 700—900 граммли нон тайёрлашга ўтилди.

Аммо қатор районлардаги корхоналарда нон маҳсулотлари ассортименти камлигича қолмоқда. Хусусан, Охунбобоев, Ёзёвон, Тошлоқ, Фрунзе районларидаги ана шундай корхоналарда бу аҳвол кўзга яққол ташланиб турибди. Хўш, бу комбинатларда энг харидоргир нон маҳсулотларидан бири — 50 граммлик булочкалар тайёрлашга ҳалигача киришилмаганини қандай изоҳлаш мумкин? Бу ҳаммадан ҳам мактаб ошхона ва буфетлари учун зарурлиги нега инобатга олинмаяпти?

Шу ўринда яна бир масалага алоҳида тўхталиб ўтмоқ керак. Қишлоқ районлари нон комбинатларида 900 граммлик нонлар ҳамон кўплаб тайёрланмоқда. Демоқчимизки, 700—500 граммлик оғирликдаги нонлар ҳамма жойда харидорларга маъқул келаётган бир пайтда қарийб бир килограммлик нон тайёрлашни давом эттираверйш мақсадга мувофиқмикин? Йўқ, албатта. Бизнингча, тежамкорлик манбаларини излаб топа билиш керак. Шундай қилинганда йилига ўнлаб, юзлаб тонна ун тежаб қолинмайдими?

Бу саволга область матлубот союзидаги мутахассислар «унда план икки ҳисса камайиб кетиши мумкин, ёқилғи кўп сарфланади», — деб жавоб беришади. Эҳтимол, бу ҳал этилиши лозим бўлган муаммодир. Аммо, энг аввал истеъмолчининг талаб ва эҳтиёжи ҳисобга олиниши керак эмасми? Нон комбинатларида план ортидан қувиб, ихчам нонлар тайёрлашга жиддийроқ киришмаслик исрофгарчиликка йўл очиб беришдир.

Область матлубот жамияти, қолаверса, «Ўзбекбирлашув»даги раҳбар ўртоқлар бу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўрадилар, деган умиддамиз.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛИГИДА

26 апрель куни Тошкентда Ўзбекистон гематологлари ва трансфузиологларининг иккинчи съезди очилди. Съезд қатнашчилари аҳолига қон ва гематологик ёрдам хизмати кўрсатишнинг муҳим масалаларини муҳокама қиладилар.

Съезд ишида Москва, Ленинград, Вильнюс, Тбилиси, Харьков, Барнаулдан, мамлакатнинг бошқа шаҳарларидан келган олимлар ва врачлар иштирок этмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ҚУЛАЙЛИК

Ёзёвон район аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишлаб чиқариш бошқармаси меҳнаткашларга бир қатор қулайликлар яратиб бермоқда. Бошқарма томонидан аҳоли уй-жойларини ремонт қилиб берадиган махсус бригада ташкил қилинди. Бригада меҳнаткашларнинг буюртмалари асосида уй-жойларни ремонт қилиб беради. Район марказидаги маиший хизмат уйида эса овоз ёзиш студияси ташкил этилди.

Янгидан ташкил қилинган кир ювиш цехи меҳнаткашларга хизмат кўрсатишга киришди. Цех хизматидан бир қатор ўқув юртлари ва хонадонлар фойдаланяптилар. Буларнинг ҳаммаси колхозчилар, ишчилар ва хизматчиларга катта қулайлик яратмоқда.

А. МАДРАҲИМОВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ВАСХНИЛнинг ЎРТА ОСИЁ БЎЛИМИ КАРТОШКА ВА САБЗАВОТ-ПОЛИЗ ЭКИНЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория бўйича: мудир, катта илмий ходим, кичик илмий ходимлар (2 ўрин).

Сабзавот экинлари уруғчилиги сектори бўйича; мудир, (илмий даражасиз), кичик илмий ходимлар (2 ўрин).

КОНКУРС МУДДАТИ — 14 МАЙГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 702015, Тошкент области, Тошкент райони, Қозоқкенсой алоқа бўлими.

●

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ЖАМИЯТИНИНГ «ТЕХНИКА УЙИ»ДА (Ленинград кўчаси, 48-уй, 19-аудитория)

27 АПРЕЛЬ СОАТ 15.00 да

деформацияланувчи қаттиқ жисмлар механикаси бўйича шаҳар семинарининг навбатдаги мажлисида

материаллар қаршилиги, қурилиш механикаси ва юмшоқлик назарияси бўйича илмий-методик совет президиумининг сайёр сессияси қатнашчилари — СССР Фанлар академиясининг мустаҳкамлик ва пластиклик проблемалари бўйича илмий советининг раиси СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси А. И. ИЛЬЮШИН (Москва шаҳри), СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ю. С. УРЖУМЦЕВ (Якутск шаҳри), профессорлар, фан докторлари — В. Г. ЗУБЧАНИНОВ (Калинин шаҳри), А. В. АЛЕКСАНДРОВ (Москва шаҳри), И. Г. ТЕРЕГУЛОВ (Қозон шаҳри), Ю. Н. НОВИЧКОВ (Москва шаҳри) ва бошқаларнинг

«Мустаҳкамлик ва пластикликнинг ҳозирги замон проблемалари»

МАВЗУИДА ЧИҚИШИ БЎЛАДИ.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «КИБЕРНЕТИКА», Ўзбекистон илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг

«КИБЕРНЕТИКА» ИНСТИТУТИ

ҳисоблаш маркази билан лабораториялар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходим: пневмодинамик бошқарув;

кичик илмий ходимлар: пневмодинамик бошқарув, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини оптимал бошқариш, директив органлар ахборотларини ишлашни автоматлаштирилган системаси.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 34-уй.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27/IV да Спартак, 28/IV да Риголетто, 29/IV да Бир актли балетлар.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети аппарати раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари маданий-оқартув ишлари бўлими мудири К. Р. Маҳмудовага онаси

Фотима ХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент халқ хўжалик институтининг марксча-ленинча фалсафа кафедраси коллективи кафедра ассистенти А. Мухторовга отаси

Мухтор ҚОДИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

27 АПРЕЛЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Фильм-спектакль. 12.15 — Саёҳатчилар клуби. 13.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — Концерт. 16.00 — Совет драматургиясида В. И. Ленин образи. 16.50 — Инсон нимага қодир. 17.35 — Концерт. 18.15 — Стадион ҳамма учун. 18.45 — К. Маркс. Ўсмирнинг касб танлашдаги йўллари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. Жаҳон чемпионати. Швеция — СССР. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Европа чемпионати саралаш учрашуви. СССР — Португалия. 23.45 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — Музика. 10.05 ва 13.55 — Немис тили. 11.05 — Онамларнинг мактаби. 11.35 ва 12.35 — Тарих. 12.05 — Илмий-оммабоп фильмлар. 13.05 — Ўқув кўрсатуви. 13.35 — Ботаника. 14.25 — Астрономия. 14.55 — Телеочерк. 15.25 — Илмий-оммабоп фильм. 15.40 — Л. Леонов. Ҳужум. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.00 — Инженер Прончатов. Бадиий фильм. 1 ва 2-серялар.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Физика. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Рус адабиёти. 17.50 — Шоирлар болаларга. 18.20 — Ёшлик. 18.50 — Тошкентнинг 2 минг йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқ контроли экрани. 20.10 — Афғонистоннинг миллий байрамига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Сув ва ҳосил. 22.20 — Катта йўл. Бадиий фильм. 23.55 — Бугун оламда нима гап?

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Она тили. 18.45 — Математика. 19.45 — Янгиликлар. 20.00 — Василий Суриков. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

28 АПРЕЛЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Инсон нимага қодир. 10.25 — Яна тонг отди. Бадиий фильм. 11.45 — Концерт. 12.35 — Ҳужжатли фильм. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Рус тили. 16.45 — Концерт. 17.15 — Ғалла сабоқлари. 18.00 — Қувноқ нотачалар. 18.15 — Шахмат мактаби. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ёшлар адреслари. 19.45 — Концерт. 20.15 — Ўз уйингни топ. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал учрашуви. 00.30 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 ва 14.15 — Испан тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 11.35 ва 12.35 — Зоология. 12.00 — Ота-оналар. Сизлар учун. 13.10 — Физика. 13.40 — М. Турсунзода поэзияси. 14.45 — Я. Гашек. Ҳаёти ва ижоди. 15.20 — Мени йўқ десалар ишонма. Бадиий фильм. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Камалак. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. — 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Экран дўстларни чорлайди. 21.30 — Время. 22.00 — Инженер Прончатов. Бадиий фильм. 3-серия. 23.05 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 18.10 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 18.10 — Манзарали фильм. 19.55 — Француз санъати. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Қишлоқда бригада пудратига — кенг йўл. 22.40 Ғаройиб бола. Кинокомедия.

ТОШКЕНТ-II. 18.20 — Назарий механика. 19.20 — Бизнинг бош мухбиримиздан. 19.50 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Реклама. 20.40 — Телефильм. 20.50 — Эстетика асослари. 21.30 — Москва-II.

Радио

27 АПРЕЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар, режалар. 11.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 11.25 — Концерт. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Чолғу куйлари. 20.50 — Ғафур Ғулом туғилган куннинг 80 йиллигига. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Концерт.

28 АПРЕЛЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Романслар. 11.40 — СССР Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Малши. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Концерт. 19.25 — Юность Узбекистана. 20.50 — Совет ҳокимиятининг вазифалари (суҳбат). 21.00 — Адабий эшиттириш. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

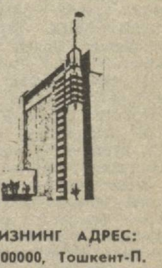

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.